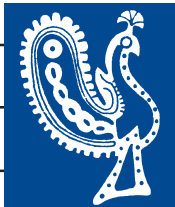

LETO XXIV. ŠT. 15-16 (1125-1126)
TRST, GORICA
ČETRTEK, 18. APRILA 2019

www.noviglas.eu

SETTIMANALE
Poste Italiane S.p.a. - Spedizione in abbonamento postale
D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46)
art. 1, comma 1, NE/PD
ISSN 1124 - 6596

TAXE PERCUE - TASSA RISCOSSA
UFFICIO POSTALE GORIZIA - ITALY

NOVI

GLAS

CENA 1,20 EVRA

NOVI GLAS JE NASTAL Z ZDRUŽITVIJO TEDNIKOV KATOLIŠKI GLAS IN NOVI LIST 11. JANUARJA 1996

Uvodnik

Andrej Vončina

Pravijo, da je vstal

Da je Kristus vstal, je eno tistih dejstev, ki že kar nekaj časa ne pomenijo več kaj dosti sodobnemu svetu. Vendar pa nam evangelisti in sv. Pavel pričujejo o Jezusovem vstajenju kot o zgodovinskem dejstvu. To ni le eno od evangeljskih sporočil, temveč temelj in duša celotnega veselega oznanila, saj je z eno besedo to odrešenje. V porajajoči se Cerkvi se niso toliko ukvarjali z Božičem, temveč je bilo središče vsega bogoslužnega dogajanja prav velikonočno oznanilo, posebej njegov vrhunec, torej vstajenje. Zgodovinsko dejstvo, ki pa moti ne le zadnja stoletja, temveč od samega začetka. Ugovori, kako gre pri vstajenju le za potegavščino apostolov, za halucinacijo ali za le navidezno Jezusovo smrt itd., so znani. To nam pravi sodobna kritika, a temelji na mišljenjih, trditvah in filozofijah, ki so se porodile že v samem začetku, kot lahko preberemo tudi v evangeliju. Vsem ugovorom postavljajo po robu katoliški strokovnjaki naslednje trdne točke: 1. Resnično Kristusovo smrt in njegov pokop, ki ga evangelisti popisujejo do najmanjših podrobnosti; 2. Vstalega Kristusa v vsej njegovi telesni resničnosti, ki so ga izpričale trdne osebnosti apostolov, zlasti seveda Peter in Pavel, in sicer pred Judi, ki bi jih morali, če bi to lahko storili, postaviti na laž; 3. Pričevanje samega sv. Pavla, ki je še zgodnejše od samih evangelijev; 4. Fenomen halucinacije je bil nemogoč pri tako potrjih in izgubljenih dušah, kakršne so bile tiste apostolov, potem ko se je zgodilo, kar se je – evangeliji nam pravijo, da so se najprej prestrašili in da jih je Gospod moral prepričati o svoji resničnosti, tako da je jedel in se jim pustil dotakniti; 5. Med Jezusovo smrtjo in prvim pričevanjem o vstajenju je tako kratka časovna doba, da ni mogoče, da bi se osnovala legenda; 6. Če bi si evangelisti želeli vstajenje izmisliti in bi nas hoteli preslepiti, bi se med seboj dogovorili, da bi se skladali v svojih pripovedih, pa to ni tako, glede na raznolikost podrobnosti in sloga, ki kažejo na resnicoljubnost in objektivnost pričevanj; 7. Naravnost absurdno je zreducirati na prevaro ali halucinacijo spremembo, ki se je zgodila v apostolih z vstajenjem, saj so se iz robatežev, nerodnežev in plašljivcev (v vrtu so se vsi razbežali) spremenili v trdne in močate pričevalce, ki so svoje pričevanje plačali z življenjem (razen Janeza, ki pa je bil tudi hudo preganjan), nazadnje pa imamo še spreobrnjenje sv. Pavla. Vstajenje je tako ne samo največji dokaz Jezusovega božanstva, temveč tudi razlog eksponentnega razplamtenja ognja vere – od tistih nekaj je v času Dioklecijanovih preganjanj bilo kristjanov že polovica prebivalcev rimskega imperija. McLuhan je govoril o medijskih revolucijah kot o tvoricah fragmentacije, največjo pa je v njegovem času napravila televizija, dodatno seveda še dandanes medmrežje. Ljudem, ki pa so v sebi tako močno razcefrani, je danes zelo težko predstavljati kakršnakoli dejstva, ki govorijo drugače od tistega, kar jim je "povedala televizija". Težko, pa še ne pomeni nemogoče, zato je pričevanje o vstajenju svetla naloga tudi današnjega kristjana, ki pa ne more drugim dati, česar sam nima!

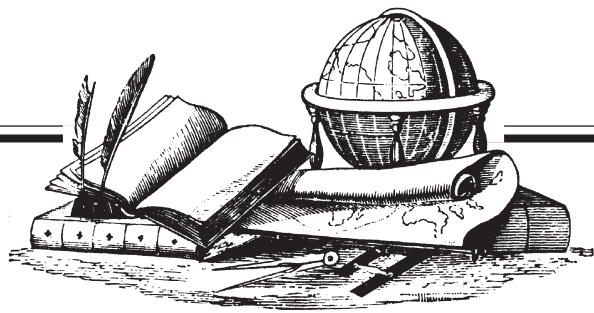
Lucijan Bratuš, leto 1981, za kapelo vipavskega malega semenišča, 2019

Srečujemo se tudi na spletu!

 Zahvaljujemo se vsem, ki všečkajo in komentirajo naše vsebine na portalu www.noviglas.eu, Facebooku in Instagramu. Dosegamo res lepe številke! Hkrati vabimo še druge prijatelje, naj se jim in nam pridružijo!

*Š*poštovane naročnice in naročniki, bralke in bralci našega Novega glasa!
Ob Veliki noči vam iz srca želimo, da bi bila Kristusova smrt in vstajenje neusahljiv vir novega življenja!
V uredništvo se vrnemo v sredo, 24. aprila.
Naslednja številka našega tednika bo izšla v četrtek, 2. maja.

Predsednik RS Borut Pahor je podelil državna odlikovanja

Med odlikovanci sta Tamara Blažina in Alojz Debelis

Družina Mukič je s svojim dolgoletnim in vztrajnim delovanjem ter raziskovanjem slovenske kulture in kulturne dediščine v Porabju na Madžarskem postala nepogrešljiva na strokovnem področju in v javnem življenju Slovencev na Madžarskem. Vsak od treh članov družine je stebber kulturnega življenja v Porabju. S svojim delovanjem in z načinom življenja

so "postavili dom besedi, pesmi, pripovedi, spominu in zavedanju". Marija Kozar-Mukič je slavistka in etnologinja, specializirana za slovensko narodno skupnost na Madžarskem. Objavila je več kot dvesto strokovnih spisov in šest knjig o proučevanju slovenske kulturne dediščine v Porabju. Francek Mukič se je po študiju slovenistike in novinarstva v Ljubljani vrnil v Sombotel, kjer še zdaj deluje kot novinar ter direktor in glavni urednik Radia Monoster. Dušan Mukič pa aktivno deluje kot novinar in urednik narodnostnih televizijskih oddaj na madžarski televiziji. Janez Stergar, ki je odlikovanje prejel za izjemen prispevek k ustvarjanju skupnega slovenskega kulturnega prostora na avstrijskem Koroškem, s konsenzom skuša spodbujati odnose med slovenskimi organizacijami na Koroškem in njihove odnose z nemško govorečo večino. Za ta prizadevanja je lani prejel prestižno Kugyjevo nagrado, ki jo podeljuje Skupnost koroških Slovencev in Slovenk, so zapisali v uradu predsednika republike.

Predsednik republike Borut Pahor je 11. aprila na slovesnosti vročil državna odlikovanja predstavnikom slovenskih manjšin v sosednjih državah. Red za zasluge je prejela Tamara Blažina, medalje za zasluge pa so prejeli Alojz Debelis, družina Mukič in Janez Stergar, so zapisali v uradu predsednika republike.

Blažina je odlikovanje prejela za delovanje za slovensko narodno skupnost v Italiji v dveh mandatnih obdobjih v italijanskem parlamentu. Kot senatorka je bistveno prispevala k ureditvi financiranja slovenskih organizacij v Italiji. V vlogi parlamentarke se

je velikokrat izkazala kot koristen vezni člen med slovenskimi in italijanskimi vladnimi institucijami, so v obrazložitvi odlikovanja zapisali v uradu predsednika republike. Za dolgoletno delovanje v Deželni kmečki zvezi in za uspešno prizadevanje za boljši položaj slovenskih kmetov v Italiji je odlikovanje prejel Alojz Debelis. V slovenski narodni skupnosti v zamejstvu ima vidno vlogo, tako v družbenem kot gospodarskem življenju. Bolj kot strankarstvo sta bila zanj pomembna slovenstvo in blaginja slovenske narodne skupnosti, so navedli v Pahorjevem uradu.

Na milanskem tednu oblikovanja Odprtje razstave slovenskih oblikovalcev

V torek, 9. aprila 2019, so v sklopu milanskega tedna oblikovanja odprli skupinsko razstavo Ventura Future, v sklopu katere so se pod naslovom *Odprti smo!* predstavili izbrani slovenski oblikovalci in neodvisni proizvajalci pohištva. Razstava, ki so jo zasnovali in pripravili v Centru za kreativnost

pri Muzeju za arhitekturo in oblikovanje, je bila na ogled do nedelje, 14. aprila, vključevala je nekatere izmed najbolj svežih izdelkov sodobnega slovenskega oblikovanja, prvič pa so imeli slovenski oblikovalci priložnost, da so se predstavili na priljubljeni lokaciji v Zoni Tortona, kjer se predstavljajo neodvisne blagovne znamke in studii.

Razstavo so odprli konzul Republike Slovenije v Milanu, g. Zorko Pelikan, direktor MAO Slovenija Matevž Čelik in kuratorka razstave *Odprti smo!* Mika Cimolini. Kot je povedala, so za razstavo "iskali izdelke, ki so obrtniški, tesno povezani z znamkami samih oblikovalcev, inovativni, kreativno zanimivi in imajo močno oblikovalsko identiteto ter izhajajo iz močne kreativne ambicije vsakega oblikovalca. Glavni kriterij je bil, da so izdelki tesno povezani z zgodbami oblikovalcev. Želeli smo jim omogočiti, da pridejo na neki drugi trg, saj so take predstavitve drugače zelo drage, s skupno razstavo pa je organizacija takega dogodka precej lažja in omogoča tudi veliko medijske pozornosti oblikovalcem".

Z vstajensko Gospodovih ran melodijo

*Oj, harfa, kako ti vse strune srebrijo,
odkar poljubil nedeljski je svit
z vstajensko Gospodovih ran melodijo.*

*Na veliki petek je v križ bil zabit,
učencem zaupal je Mamo Marijo,
čez tri dni je živ se postavil pred zid.*

*Pod oljkami so Ga prav vsi prepoznali,
v pozdravu, ki v njem je odmeval Mu glas –
ah, glas, tako dober kljub križu na skali ...
ah, glas, ki ga spremljal ljubeč je Obraz.*

*Oj, harfa, kako ti vse strune donijo!
Presrečna prepevajva "Jezus je vstal!"
Ga slutiš? Nebeški nad nama je Trio –
še Angela Smrti osvit je obdal ...*

Vladimir Kos

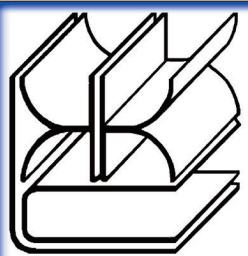
Povejmo na glas

Naj Velika noč vse obdari

Nemara je ob tem veličastnem prazniku primerno izreči dobro željo vsem nam in sploh vsem ljudem, da bi se jim izpolnili vsi upi, bile pregnane vse sence skrbi in težav in bi na obzorju prihodnjih dni zasijala še lepša luč, kot smo je bili deležni do zdaj. Gotovo bi težko našli človeka, tudi tistega, ki ni v enkratnem pomen praznika nikoli do kraja in zares verjel, da ne bi veliki prelomni dogodek vendar tako ali drugače spoštoval, o njem razmišljal in na svoj način priznal, da gre za nekaj mogočnega in prečudovitega. Zmaga svetlobe nad temo, zmaga življenja nad smrtjo, zmaga dobrega nad zlom, večje zmage v prid vsemu svetu ni moglo, ne more in ne bo moglo biti. Ta orkanski sij, ki je pregnal smrt in strah pred njo in nam vsem ponudil prepričanje, da nam naša končnost ne more več vladati in v nas vzdrževati globoko potisnjeno ogroženost, ta silovita in od vsega močnejša luč je največji dar in večjega daru ni, saj nam obljublja vedno novo življenje z vso možno zanesljivostjo in neskončno trdnostjo. O da bi bili tega novega življenja deležni v kar največji meri, pri čemer je jasno, da je ta srečni delež toliko večji, kolikor bolj v ta dar verjamemo, mu zaupamo glede na čudežnost, v katero včasih ne moremo verjeti. Ker moč svetlobe, ki jo ta dar prinaša, poleg ukrotitve krutosti minevanja, premaguje in nam pomaga premagovati celo vrsto obremenitev, ki jih še nismo mogli odstraniti. Mogoče, da imamo sami premalo moči, da bi našli v sebi pomiritev, notranji mir, ki daje bla-

go spokojnost nam in potem še drugim. Mogoče prepogosto nismo sposobni, da bi s temi drugimi vzpostavljali dobre in osrečujoče medsebojne odnose. Mogoče smo preveč zamerljivi in premalo odporju prihodnjih dni zasijala še lepša luč, kot smo je bili deležni do zdaj. Gotovo bi težko našli človeka, tudi tistega, ki ni v enkratnem pomen praznika nikoli do kraja in zares verjel, da ne bi veliki prelomni dogodek vendar tako ali drugače spoštoval, o njem razmišljal in na svoj način priznal, da gre za nekaj mogočnega in prečudovitega. Zmaga svetlobe nad temo, zmaga življenja nad smrtjo, zmaga dobrega nad zlom, večje zmage v prid vsemu svetu ni moglo, ne more in ne bo moglo biti. Ta orkanski sij, ki je pregnal smrt in strah pred njo in nam vsem ponudil prepričanje, da nam naša končnost ne more več vladati in v nas vzdrževati globoko potisnjeno ogroženost, ta silovita in od vsega močnejša luč je največji dar in večjega daru ni, saj nam obljublja vedno novo življenje z vso možno zanesljivostjo in neskončno trdnostjo. O da bi bili tega novega življenja deležni v kar največji meri, pri čemer je jasno, da je ta srečni delež toliko večji, kolikor bolj v ta dar verjamemo, mu zaupamo glede na čudežnost, v katero včasih ne moremo verjeti. Ker moč svetlobe, ki jo ta dar prinaša, poleg ukrotitve krutosti minevanja, premaguje in nam pomaga premagovati celo vrsto obremenitev, ki jih še nismo mogli odstraniti. Mogoče, da imamo sami premalo moči, da bi našli v sebi pomiritev, notranji mir, ki daje bla-

Janez Povše

KATOLIŠKA KNJIGARNA
želi vsem zvestim odjemalcem
vesele velikonočne praznike!
Pri nas najdete veliko izbiro
velikonočnih okraskov,
nabožnih predmetov in
priložnostnih daril!
Obiščite nas!

Gorica, Travnik 25, tel. 0481 531407

DRUŠTVO ARS,

ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo

z odličnimi razstavami naših umetnikov,

Vam vošči vesele

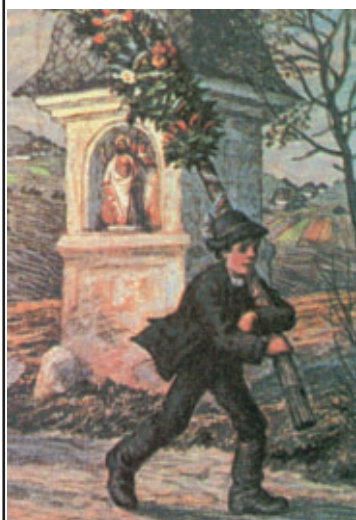
velikonočne praznike!

**ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV**

vošči
vesele velikonočne
praznike cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim
društvom,
pevskim
zborom in
organizacijam
kakor tudi
vsem,
ki njeno delo
podpirajo
in spremljajo,
vesele
velikonočne
praznike.

*Svet slovenskih organizacij
Vam želi blagoslovljeno
Veliko noč!*

*Ne bom umrl, ampak živel.
Ps 118*

Nepoznane afriške lepote in življenjski utrip velikega mesta Cotonou

Benin, dežela sonca in pisanih barv (5)

Kamorkoli prideva, sestri Ghislaine ženske ali moški že od daleč mahajo in kličejo "Bonjour, ma soeur"! in ji hitijo naproti. Nato sledi kratek in zelo čustven, topel, zaupljiv pogovor... Pri sebi mislim, da so to njeni prijatelji,

nejša majhna mlada Kitajka, ki za razliko od mrkega sodelavca zna celo nekaj francoskih besed. In trgovina je prav taka, kot so kitajske trgovine pri nas – plastika in kič. Sestri rečem, da bi rada šla tja, kjer delajo Beninci. In res greva naprej. Vstopiva v trgovini

ne morejo niti prešteti. Delajo v trgovinah, gradijo ceste, mostove, stavbe. Ko sprašujem domačine, zakaj vlada to dovoli, povejo, da "Kitajci pač znajo graditi in njihovi projekti so bolj poceni kot beninski". "Kitajci v Beninu ne poznajo brezposelnosti", se pošalim, medtem ko je veliko mladih Benincev z univerzitetno izobrazbo brez dela ...

V Cotonouju običeja tudi redovnico, ki je zbolela. Nekaj let prej je tudi ona živela v skupnosti v Allada, kjer je z vso predanostjo ljubeče skrbela za otroke iz sirotišnice. Leži v manjši, lepo urejeni bolnišnici z več ambu-

Z Micheline in Augustinom

V pričakovanju Božička

Vera povezuje in je tudi priložnost za skupna praznovanja in ...

znanci ali sorodniki, saj se zdi, kot da se poznajo od nekdaj. Ko se to kar naprej ponavlja, jo slednjič vprašam: "Kaj jih poznaš"? Ne, ne pozna jih, le marsikdo se nanjo obrne, da bi jo prosil za drobiž, in razlagajo ji, v kakšni stiski so ... Prosi jo tudi za molitev ali blagoslov. Vsakogar pošleva in mu zaželi vse dobro.

Preden sva se odpravili na to velikansko tržnico, sva obiskali tudi nekaj trgovin. Čeprav sem že prej slišala, da je v Afriki skoraj 50 milijonov Kitajcev, tako da sociologi že pišejo knjige z naslovom *ChinAfrica* in *La Chine est le monde*, si je bilo to vseeno težko predstavljati. V prvi trgovini, kamor vstopiva, sta za pulatom dolg, suh in zelo neprijazen Kitajec in za malenkost prijaz-

no z elektro materialom, ker hoče sestri Sabine kupiti tranzistor. Za pulatom sta nič kaj prijazna šefa, oba Indijca, medtem ko so Beninci navadni prodajalci in pomočniki ali vajenci. Greva še mimo trgovine, kjer so lastniki Libanonci ... Nato prideva v živilsko trgovino, kjer pa so skoraj vsi artikli uvoženi iz Francije ali Italije. Čeprav je sestra že napolnila voziček, nazadnje skoraj v zloži nazaj na police in reče, da bi bilo res bolje iti k Benincem.

Kitajcev je v Beninu toliko, da jih

... za glasbo in ples

lantami, ki jo vodijo sestri sv. Avguština. Soba je majhna, ozka, v njej sta samo postelja in stol, poleg pa majhna kopalnica s prho in wc-jem. "Kakšno bolezen ima?" sem radovedna. "Izčrpanost", pove sestra Ghislaine. Ne samo izčrpanost, tudi stres je doma v Afriki in veliko ljudi duševno zboli zaradi težkega življenja, izvem od sestri Josephine, ki v skupnosti Saint Michel v Cotonouju vodi zdravstveno ambulanto. "Treba je govoriti. Ljudje pa so tihi, nikomur ne zaupajo svojih težav, trpijo in potem zbolijo", pove sestra Josephine, ki je odprta in vesele narave, rada se smeji, je pa tudi solo pevka v zboru, ki ga imajo sestri. Ta čas, ko je sestra Ghislaine na obisku pri bolni sosestri, si ogleдам stavbo in dvorišče, nato pa z ulice zaslišim glasbo. V bližnjem zasebnem vrtcu praznujejo Božič. Okrasili so drevesa na dvorišču, animator zabava otroke in starše, glasbeniki igrajo na instrumente in pojejo. Vsi nosijo pisana oblačila in deklacije imajo v kitke vpletene raznobarne biserčke. Kot jaz se tudi drugi gnetejo na vohodu v dvorišče

in skupaj pasemo radovednost. V parku sredi mesta je še umetniška tržnica. V hiškah, kritih s slamo, prodajajo spominke, nakit, obleke, blago, slike, košare, torbe. Kipi in kipci so ročno izdelani iz lesa, kamna ali kovine. Običeja tudi skupnost, kjer sta vrtec in šola, in kosiva skupaj z drugimi sestrami. Res je, da je le še nekaj dni do Božiča, a kar ne morem verjeti svojim očem. Sredi velikega dvorišča, v peskovnik

z igrali, so sestri postavile sani in vpregle jelene. Jeleni so seveda konstrukcija iz žice, sani pa imajo za povrh še lesene sedeže. Manjka samo še Božiček, a tega bom srečala v Alladi. V avli šole

otroci pod taktirko zborovodje in strogim nadzorom drugih učiteljic vadijo božične pesmi za šolsko proslavo. Vsi so lepo oblečeni, in ko je vaj konec, se iz zvočnikov razlega glasba. Tu srečam dve mladi prostovoljki iz Nemčije. Končali sta srednjo šolo in za eno leto prišli v Benin. "Tu nama je vseč in ljudje so čudoviti", povesta v en glas. Zvečer na TV pri poročilih pokažejo z novoletnimi lučkami okrašen Cotonou. Meni se zdi celo lepši kot koprška čudolandija. A sestra Sabine pravi, da si ne moreš ogledati niti uživati teh lepih prizorov, ker je promet po mestu tako gost.

Med avtomobili, kombiji, taksiji, avtobusi, tovornjaki in motorji, ki se počasi pomikajo po cesti, pa se sprehajajo še prodajalci. Voznikom ponujajo likalnike, papirnate robčke, raznovrstno sadje, velikanske stenske ure, ročne ure, CD-je, DVD-je, tranzistorje, sladoled, kruh ... Tudi ob cesti, ki pelje v mesto Allada, kjer bom v skupnosti sester preživela dobre tri tedne, je polno uličnih

prodajalcev, improviziranih stojnic in majhnih prodajal. In tudi tu lahko kupiš vse, obleke, tradicionalna glasbila, hrano, pohištvo, čevlje, bencin ... Ob cesti so avtomobilske delavnice, bencinske postaje, frizerski saloni, barčki, lekarne ... Za temi miniaturnimi trgovnicami skoraj tik ob cesti pa so polja in nasadi in pod palmami komaj opazne majhne okrogle ali pravokotne hiške iz rjavo rdeče glinice, krite s slamo ... Brž ko šofer ustavi avto, že prihitijo ženske in v košarah na glavi prinesejo kokose, ananase in banane. Potnikom ponujajo še poljske pridelke, pečene ribe in različno drugo blago. Medtem ko mimo drviijo ogromni tovornjaki, ti prodajo 25 ananasov za 4 evre (ravno toliko stane 6 rdečih ali zelenih jabolok na tržnici, tu so pač eksotični sadje), kokosov oreh pa ti pred očmi razsekajo z veliko mačeto s tako ostrim rezilom, da te kar zaboli pri srcu. Kokos namreč držijo v eni roki in ga energično razsekajo z drugo roko ...

Špela Pahor

ZAKAJ PRAV JEZUS? (65)

PRIMOŽ KREČIČ

Jezusove napovedi prihodnosti

Jezusove napovedi tega, kar se bo zgodilo, so **povezane s simbolom Božjega kraljestva**. V tej luči moremo brati tudi svetega Pavla in evangeliste. Apostol narodov gleda na prihodnje dogodke v luči Jezusove smrti in vstajenja. **Pričakoval je skorajšnji Jezusov prihod** in bil s kristjani prve generacije prepričan, da se bo zgodil še v času njegovega življenja. (1 Tes 4,15-17) Postopoma so spoznali, **da drugega Jezusovega prihoda še ne bo**, zato se je zavedal, da mora biti vcepljen v Jezusovo smrt in vstajenje. V njem bodo oživeli vsi verujoči. (1 Kor 1,21) Bližnje pričakovanje prihoda Sina človekovega je prisotno pri evangelistu Marku. (Mr 13) Evangelist Matej, ki je pisal evangelij še kasneje, poudarja, da Božje kraljestvo še ni uresničeno in se mora še prej oznanjati evangelij po vsem svetu. Ob prihodu Sina človekovega **bodo odločilna dela usmiljenja**. (Mt 25) V Lukovem evangeliju je mogoče čutiti nove okoliščine preganjanja kristjanov in mučeniške smrti ter misijonarsko dejavnost Cerkev. Namesto velikih napovedi ob koncu sveta stopi v ospredje **osebno srečanje z Jezusom**.

(Lk 12,4.16-21) Janez gleda na prihodnost z vidika tega, kar se je že zgodilo. Kristus je stopil v čas in mu dal novo usmerjenost. **Njegov prihod je obsodba za svet**. (Jn 5,24) Marko opisuje z Jezusovo napovedjo konca tempelja in Jeruzalema hkrati tudi konec sveta. (Mr 13) Van Balthasar pravi, da je propad Jeruzalema prihodnji dogodek zaradi zavrnitve Mesija. Matej povezuje porušenje tempelja s koncem sveta. (Mt 24) Luka prinaša Jezusove besede: Gorje Jeruzalemu, ker mori preroke in ne zbira svojih ljudi. Zato bo Jeruzalem porušen. (Lk 13,34-35) Jezus je imel rad Jeruzalem, **trudil se je, da bi sveto mesto sprejelo Božje oznanilo in se spreobrnilo**. Jezus tu govori s svetopisemskimi napo-

vedmi Stare zaveze in jim daje svojo novost. Evangelisti so tako videli njihovo izpolnitev. Pri tem je očitno, da so imeli kristjani drugačne poglede na te napovedi kakor zeloti in bojeviti saderuceji. Njihov pogled je bil prežet z upanjem, da bodo rešeni v Jezusu Kristusu. Sveti Pavel poudarja, **da je bil prvi tempelj odpravljen s Kristusovim križanjem**. V njem so kristjani videli nov tempelj in povezavo med Bogom ter človekom.

V govoru o prihodnosti, ki se bo zgodila, je **Jezus povezal konec Jeruzalema s koncem sveta**. Luka pri tem dodaja, da se bo med uničenjem Jeruzalema in koncem sveta **odvijal čas poganov**, (Lk 21, 24) ki bo odprl čas Cerkev in obdobje odrešenjske zgodovine. Podobno piše tudi apostol Pavel. (Rim 11,25) Papež Ratzinger poudarja, da je napoved časa poganov srčika Jezusovega prihodnostnega oznanila. **To je čas zgodovine, budnosti in upanja**. Jezus svari, da se ne bi dali zavesti lažnim prerokom in mesijem, zato je toliko bolj trezno povabilo k delavnosti in prisotnosti. O tem govorijo prilike o pametnih in nespametnih devicah, (Mt 25,1-13), o budnem vratarju, (Mt 13,33-36) o zvestem in nezvestem služabniku. (Mt 24, 45-51) **Budnost je iskrenost do sebe in poslanstva, delavnost**, da se ne predamo sanjarjenju in nedelu. (2 Tes 3,10)

V tem duhu so napovedani konec sveta, Kristusov prihod in poslednja sodba. (Mt 13, 24-27) Jezus je prihajajoči Sin človekov, ki povezuje danost in prihodnost. Konec sveta je tako usmerjen v srečanje z živo osebo Jezusa Kristusa, v njegovo bogočloveškost. Pri tem ni posebnega opisa prihodnosti, ampak je le nakazana pot za danes in jutri. Bistveno je **življenje na temelju Božje besede in srečanje z njim, ki je živa Beseda**. To je odgovornost pred Sodnikom živih in mrtvih.

Zanimiva iskrica

Papež Frančišek in Ivo Andrić

Iznenadilo me je poročilo o tiskovni konferenci, ki jo je imel sveti oče na letalu ob vrnitvi iz Maroka. V enem od odgovorov novinarjem je omenil tudi bosanskohercegovega nobelovca Ivo Andrića in njegovo delo *Most na Drini*, ko je sveti oče vzporejal dialog med muslimani in kristjani. Vprašanje je postavil maroški novinar: "Kakšni so po vašem plodovi obiska v večinsko muslimanski državi, kot je Maroko?" Papež je odgovoril: "Srečen sem, kot sem bil srečen na obisku v Savdski Arabiji in

zdaj v Maroku, da sem govoril o stvarih, ki so mi pri srcu; to je o miru, enakosti in bratstvu med ljudmi". Potem nadaljuje: "Bil sem zelo presenečen nad besedami iz romana *Most na Drini* Ivo Andrića. Tam piše, kako je ta most naredil Bog z angelskimi krili, da ljudje med seboj lahko komunicirajo. Ta most je sredstvo komunikacije. To je zelo lepo, in to sem videl v Maroku. To je prečudovito!" Roman *Most na Drini* je Ivo Andrić napisal leta 1945. Zanj je leta 1961 dobil Nobelovo nagrado za književnost. V središču tega romana je most

na Drini v Višegradu, ob katerem Ivo Andrić plete svojo pripoved o zgodovini Bosne in Hercegovine, s stiki in sunki tamkajšnjih različnih kultur in narodov. Osrednji lik romana v Mostu na Drini je Alihodža, ki govori o mostu kot Božjem spoju in obuja legende, kako so angeli na svojih krilih nosili ljudi preko težav in tegob. Iz tega kratkega povzetka se vidi, da ima sveti oče v svojem spremstvu, še prej v pripravi svojih apostolskih potovanj, tudi osebe, ki dobro poznajo Balkan.

Ambrož Kodelja

Velikonočna misel tržaškega škofa Crepaldija Vstajenje Gospoda je naše upanje

“Dragi bratje in sestre!

Ne bojte se! Jezusa iščete, Nazarečana, križanega. Vstal je; ni ga tukaj” (Mr 16,6). V teh besedah evangelista Marka se skriva bistvo krščanske vere

in le-te naznanjajo, da je Jezus vstal od mrtvih. Jezus se ni vrnil v prejšnje življenje, temveč v življenje, ki je nepokvarljivo in nesmrtno: božje življenje. To se nas neposredno tiče, saj je eno izmed največjih

vprišanih, kaj nas čaka po smrti. Kristusovo vstajenje nam pove, da smrt nima zadnje besede, saj na koncu slavi življenje. Kristus je vstal od mrtvih, da bi tudi mi, ki vanj verujemo, imeli nesmrtno življenje.

V tej zdravi in tolažljivi perspektivi vam voščim veselo in božjo Veliko noč z besedami svetega Avguština: 'Vstajenje Gospoda je naše upanje'. Z vstajenjem se sproži val upanja, ki poplavi

svet. Tudi če smrt nima več zadnje besede, ostajajo še vedno znaki njene tragične moči, tudi v našem Trstu. Kaj lahko naredimo? Odgovor moramo dobiti v sebi in na ta način pomagati življenju, naj prevladuje nad smrtjo: braniti moramo dar življenja, ki ga ogroža splav; braniti božanstvo družine, ki je zgrajena na poroki med moškim in žensko; pomagati moramo revežem, ki so večkrat predmet neopravičljivega zaničevanja; boriti se proti nasilju nad ženskami in izkoriščanju na delovnem področju. V tej egoistični družbi moramo skupno gojiti čustvo prijateljstva. Kdor je vstal s Kristusom, živi z vero, ki se ne more porušiti in nas pelje po poti življenja in upanja. Zakričimo z Marijo aleluja našemu Gospodu, ki je vstal! S temi čustvi upanja vam voščim veselo in Božjo Veliko noč! "

svet. Tudi če smrt nima več zadnje besede, ostajajo še vedno znaki njene tragične moči, tudi v našem Trstu. Kaj lahko naredimo? Odgovor moramo dobiti v sebi in na ta način pomagati življenju, naj prevladuje nad smrtjo: braniti moramo dar življenja, ki ga ogroža splav; braniti božanstvo družine, ki je zgrajena na poroki med moškim in žensko; pomagati moramo revežem, ki so večkrat predmet neopravičljivega zaničevanja; boriti se proti nasilju nad ženskami in izkoriščanju na delovnem področju. V tej egoistični družbi moramo skupno gojiti čustvo prijateljstva. Kdor je vstal s Kristusom, živi z vero, ki se ne more porušiti in nas pelje po poti življenja in upanja. Zakričimo z Marijo aleluja našemu Gospodu, ki je vstal! S temi čustvi upanja vam voščim veselo in Božjo Veliko noč! "

Velikonočna misel goriškega nadškofa Redaellija “Vstajenje razkriva globlji smisel križa!”

“Ker je namreč takrat, ko je bil preizkušen, sam trpel, je zmogel priskočiti na pomoč tistim, ki so ravno tako preizkušani”. (Pismo Hebrejcem 2,18)

Pismo Hebrejcem, iz katerega smo letos vzeli misel za velikonočne podobice, v Novi zavezi morda najbolj poudarja dva vidika Jezusa: to, da je Božji Sin in resnično človek in nam prav zato lahko nudi resnično v posebnih preizkušnjah.

Navadno mislimo, da je lažje verjeti v človeško naravo Jezusa kot pa v njegovo Božjo. Res pa je, da je prav obratno. Kako je možno, da Sin Božji postane otrok? Kako je možno, da mora odrasčati kot vsak otrok, deček, najstnik, mladostnik? On, Sin Vsemogočnega Boga, ki ga vesoljni svet ne more zaobjeti? Kako je možno, da živi trideset let v nepomembnem naselju v Galileji (nikoli imenovanem v Svetem pismu), se udeležuje praznikov, žalovanj, vsakdanjih dogodkov s sovaščani? Kako je možno, da je v tistih letih delal kot preprost obrtnik? Ni on Stvarnik sveta?

In vprašanja postanejo še bolj tehtna in dramatična, ko se dotaknemo trpljenja: kako je možno, da je bil žalosten, da se je bal?... Je torej lahko tudi Sin Božji prestrašen pred smrtjo in v stiski kot vsak človek?...

In vendar je On, Sin, ki zakriči na križu: "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" (Matej, 27,46) Ga lahko Oče zapusti, kot da bi bil preklet, kot inkarnacija greha?...

In vendar nam pripovedi štirih evangelijev in tudi več vrstic v pismu Hebrejcem svetega Pavla govorijo prav tako...

Sveti Pavel piše tako: "Kristus nas je s tem, da nas je kupil, osvobodil prekletstva Postave, tako da je sam postal prekletstvo namesto nas. Pisano je namreč: "Preklet vsak, ki visi na kolcu". (Galačanom 3,13) In še: "Tega, ki ni poznal greha, je zaradi nas naredil daritev za greh, da bi lahko mi po njem postali pravični pred Bogom". (Drugo pismo Korinčanom 5,21)...

Jezus nas je rešil, izhajajoč iz naše stvarnosti, ki jo označujejo trpljenje, stiske, smrt, prekletstvo, greh...

Jezus je blizu verujočim in tudi tistim, ki ne verujejo vanj. Blizu je tistim, ki živijo v grehu, blizu je tistemu, ki moli, in tistemu, ki preklinja...

On odpira svet upanju, odrešenju, življenju. Odrešeni smo ne od Božje vse-mogočnosti, ampak od njegove nemoči križanega človeka, ki je blizu in solidaren z vsemi križanimi v zgodovini... Križ nas rešuje. Vstajenje razkriva samo globlji smisel križa, novo življenje teče kot reka iz Kristusove rane.

Velikonočno voščilo zato ne more biti nič drugega kot želja, da se ne bi počutili sami v preizkušnjah, v temi in celo v grehu: Nekdo je tam z nami, Nekdo, ki je bil preizkušen za nas, Nekdo, ki je umrl za nas in z nami. In ki prav zato lahko naredi, da bomo vstali z Njim! Aleluja."

Tišina velike sobote

- Je glas, ki nam govori, da ni vrnitve nazaj.
- Je trenutek, da lahko razumemo, s kakšno ceno smo odrešeni.
- Je pogled na drugo stran našega bivanja.
- Je znak, da s srcem vidimo največ.
- Je križišče, kjer se srečujejo naši stari in novi načrti.
- Je trenutek, da razumemo, koliko nam je odpuščeno.
- Je vprašanje, koliko smo še ljudje v tem razčlovečenem svetu.
- Je znak, da nam Bog pripravlja nekaj novega.

V tišini velike sobote je Bog začel novo poglavje sveta za vsakega od nas, to je: "Vstop v novo življenje!"

Ambrož Kodolja

Veliki teden v Gorici

S svetno nedeljo, 14. aprila, se je tudi v duhovnji sv. Ivana v Gorici začel veliki teden. Na **veliki četrtek**, 18. aprila, bo v stolnici ob 10.30 krizmena maša. Večerna maša s češčenjem sv. Rešnjega Telesa bo v Zavodu Sv. Družine v Gorici ob 17. uri, v Pevmi ob 18., v Števerjanu ob 19.15 in pri sv. Ivanu v Gorici ob 20.30. Na **veliki petek**, 19. aprila, bo v Števerjanu križev pot ob 15. uri, obredi pa ob 19.15; pri sv. Ivanu bo ob 16.30 spoved, ob 17.30 križev pot, ob 18. uri obredi; v Štmavru ob 20.30 obredi in križev pot po vasi. Mestni križev pot z nadškofom Redaellijem s Travnika na grad se bo začel ob 20.30. Na **veliko soboto**, 20. aprila, bo v Števerjanu ob 18. uri blagoslov velikonočnih jedi, ob 18.45 na Jazbinah obredi, pri sv. Ivanu ob 20. uri obredi, v Štmavru ob 20.30 obredi. Na **Veliko noč**, 21. aprila, bo vstajenska maša s procesijo v Števerjanu ob 5.30, v goriški stolnici ob 6.30 (prišel bo tudi nadškof), v Pevmi ob 9. uri, pri sv. Ivanu ob 10. uri, ob 11.15 na Subidi. Na **velikonočni ponedeljek**, 22. aprila, bo maša v Zavodu Sv. Družine ob 8. uri, ob 9. uri v Pevmi in ob 12. uri v Žabnicah (ostale odpadejo).

*PRVA NAGRADA
15.000 EVROV

KDOR SODELUJE, POMAGA ZMAGATI DRUGIM.

Zaradi velikega povpraševanja se vrača **TuttixTutti**, natečaj, na katerem bodo nagrajene najboljše ideje tistih, ki pomagajo ljudem v potrebi. Vpiši svojo župnijo in predstavi svoj solidarnostni projekt: lahko boš zmagal in osvojil sredstva* za njegovo uresničitev. Če se ga hočeš udeležiti, je dovolj, da organiziraš formativno srečanje o ekonomski podpori katoliški Cerкви in predstaviš družbeno koristen projekt v prid svoji skupnosti. Pogovori se z župnikom in pozanimaj se na portalu tuttixtutti.it Tudi letos pomagaj in pusti si pomagati.

Natečaj organizira Služba C.E.I. za promocijo ekonomske podpore katoliški Cerкви

NATEČAJ
ZA ŽUPNIJE
2019

Glasbeno tekmovanje v Štarančanu

Nagrejeni tudi učenci GM

Pred dnevi je v Štarančanu potekala 14. izvedba tekmovanja Certamen musicum. Tekmovanje je namejeno klavirju, kitari, harfi, pihalom, godalom ter komorni igri. Komisijo so sestavljali Massimo Gon, Laura Grandi, Giulio Chiandetti ter Bayarma Rinchinova. Tekmovanja so se udeležili tudi nekateri učenci iz goriške podružnice Glasbene matice. V

kategoriji A2 je Milena Gergolet, učenka prof. Beatrice Zonta, prejela drugo nagrado z 91. točkami. Prav tako v kategoriji A2 je Elisa Zotter, učenka prof. Hanne Nazarenke, prejela drugo nagrado z 92. točkami. V kategoriji A3 je Agatha Možina, učenka prof. Hanne Nazarenke, prejela prvo absolutno nagrado s 97. točkami. V kategoriji komornih skupin je komorni sestav prof. Ambre Cossutta prejel prvo absolutno nagrado z 98. točkami; skupino sestavljajo Peter Devetta, Niccolo' Kolata, Aurora Maria Ludovica Venuti, Gabriel Vodopivec in Borut Vižintin. Agatha Možina ter godalna skupina bodo nastopali na koncertu nagrajencev, ki bo 29. aprila v občinskem gledališču v Trzinu. Na državnem tekmovanju v Belluno je Vesna Lakovič, učenka prof. Beatrice Zonta, prejela drugo nagrado z 90. točkami. Glasbena matica čestita vsem učencem in profesorjem za glasbene dosežke.

Zadruga Goriška Mohorjeva Redni občni zbor

Zadruga Goriška Mohorjeva, lastnica tednika Novi glas, založbe Goriška Mohorjeva družba (GMD) in otroške revije Pastirček, je imela v četrtek, 11. aprila 2019, v Galeriji Ars na Trzinu v Gorici redni občni zbor. Predsednica upravnega odbora Franka Žgavec je v poročilu analizirala zadnje leto delovanja, nato pa razčlenjeno analizirala in orisala obračun za leto 2018, ki so ga navzoči člani zadruge soglasno odobrili. Prihodkov je bilo približno 661 tisoč, izdatkov pa nekaj nad 1100 evrov manj. (daljše poročilo na www.noviglas.eu).

Katoliška knjigarna / Na kavi s knjigo

Predstavitev revije Izvestje

Na dopoldanskem srečanju Na kavi s knjigo, v Katoliški knjigarni na Trzinu, kjer kavo ponuja tržaško podjetje PrimoAroma, so v sredo, 10. aprila, po uvodnem pozdravu dr. Damjana Paulina, sodelavke Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici z zgodovinarjem dr. Brankom Marušičem spregovorile o petnajsti številki publikacije Izvestje, ki poroča o delovanju pomembnega raziskovalnega središča. Danila Zuljan Kumar je na začetku poudarila, da je Izvestje zbornik o opravljenem delu v minulemu letu; sestavlja ga osem člankov in poročilo o delu vseh sodelavcev raziskovalne postaje. Dr. Ingrid Slavec Gradišnik, predstojnica Inštituta za slovensko narodopisje, v uvodu v tokratno številko piše, da se letošnja revija na svoj specifični, preslikujoči način globalnega življenjskega in znanstvenega fenomena pridružuje Evrop-

skemu letu kulturne dediščine 2018; bralstvu približuje poglede na dediščino na splošno in v očeh mladih. O dediščini sta v svojih

prispevkih pisali tudi Špela Ledinek Lozej, ki orisuje predlog preučevanja (novo) goriške dediščine, ki je bil predložen programu kandidature Mestne občine Nova Gorica za Evropsko prestolnico kulture, in Jasna Fakin Bajec, ki je predstavila rezultate svojih intervjujev in raziskave o tem, kaj mladi razumejo pod pojmom kulturna dediščina, in o pomenu mednarodnega projekta NewPilgrimAge – osvetlitev poti Sv. Martina, romarske poti, ki naj bi potekala tudi po slovenskem ozemlju. Petra Kolenc je predstavila članek zgodovinarke Neve Makuc o revitalizaciji, obnovi stavb kulturne dediščine, večjih in manjših spomenikov v javni lasti, preko sodelovanja javnega in zasebnega sektorja, enega od rezultatov raziskovalnega dela, izvedenega med projektom Restaura. O stavbnem in arhitekturnem pomenu dediščine pravi tudi prispevek nove sodelavke ZRC SAZU, umetnostne zgodovinarke Klavdije Figelj, ki je raziskovala delo in življenje inženirja in arhitekta Teodorja Lojka, ki je začel povojno obnovo okoliških

vasi in v Novi Gorici med drugimi zasnoval zgradbo na Delpinovi ulici, kjer ima sedež Raziskovalna postaja, stavbo pošte in prvotne zavarovalnice ob magistrali in številne stanovanjske bloke. Figljevo je k sodelovanju privabil projekt *Mapiranje urbanih prostorov slovenskih mest v zgodovinskem okviru - modernistična Nova Gorica in njeni konteksti*, ki ga je začela že Alenka Di Battista. V prostorih Raziskovalne postaje hranijo tudi knjižnico dr. Henrika

nik, redovnik oz. franciskan. Bil pa je tudi človek, ki je zapustil vidno, občudovanja polno sled pri tistih, ki so ga poznali".

O tem, kako so bili Slovenci predstavljeni v italijanskem periodičnem tisku na Goriškem v drugi polovici 18. in prvi polovici 19. stoletja, je v Izvestje dr. Branko Marušič napisal zanimiv prispevek, ki ga je začel z analizo dela Il Cavaliere di buon gusto (1750) italijanskega komediografa Carla Goldonija, v katerem je omenjen kraj Vipava. Od Danteja in Petrarce pa do literarnih del in člankov v časopisih iz 50. let prejšnjega stoletja Marušiča zanimajo omembe, ki jih italijanski pisci dajejo slovenstvu - "Tudi pri Italijanih se pojavljajo prebliski tega, da vendar tukaj pri nas živijo ljudje več narodnosti ... skromni refleksi občutka, da so Slovenci na Goriškem le prišli in nelagodje ob njihovi prisotnosti pa je še danes ponekod očitno".

Zadnji prispevek v Izvestju je delo Danile Zuljan Kumar, ki se osredotoča na tersko narečje slovenščine, kot je predstavljeno v knjigi Brune Baloch Lučiče na oknah, ki je izšla pri Kulturnem društvu Ivan Trinko v Čedadu. Avtorica je v monografiji zbrala zgodbe s celotnega terskega območja, od Mužaca do Mažerol in od Tera do Prosnida, na sredinem srečanju ob kavi pa se je razvila debata o zanimanju, ki ga tudi osrednja Slovenija kaže do Terskih in Nadiških dolin. Danila Zuljan Kumar je med drugimi tudi urednica nove knjige Vlada Klemšeta, ki je bil med gosti srečanja in je prisotnim napovedal izid dela Med Biršo, Vrbačno in Prevalo, sklep večletnih prizadevanj in raziskovanj, zapis o približno 400 imenih, o toponomastiki in njeni povezanosti s preteklostjo na področju Doljnega in Gornjega Cerovega in večjega predela števerjanske občine, ki bo v začetku maja izšla pri Goriški Mohorjevi družbi.

Kat

KULTURNI DOM V sklopu bralnega projekta Librilliamo

Odprtje razstave dveh mladinskih ilustratorjev in likovna delavnica

Poseben, prikupno pravljičen in živahno ustvarjalen je bil dogodek v goriškem Kulturnem domu v sredo, 3. aprila 2019, ko so se v galerijskih prostorih tega slovenskega hrama zbrali učenci dveh petih razredov, slovenskega iz goriške osnovne šole Oton Župancič in italijanskega iz OŠ Sant'Angela Merici (uršulinke). Dopoldansko srečanje z odprtjem razstave *Pravljični svinčniki / Matite da favola* je spadalo v sklop dogodkov bralnega projekta *Librilliamo*. Gosta sta bila avtorja razstavljenih del, mladinska ilustratorja, Ivan Mitrevski, ki riše slikanice, stripe in izobraževalno literaturo, in Michela Occhi, akvarelistka in restavratorka iz Maniaga, ki zna izdelovati tudi mozaike. *Librilliamo* je bralna zamisel, ki se je porodila Marcu Pellegriniju, predsedniku goriškega združenja Associazione Centro Studium, in se je že lepo ustalila v našem mestu. K so-

delovanju je priklicala višješole z italijanskega liceja Dante Alighieri in Scipio Slapater ter drugih zavodov, letos pa še naše z licejskega pola Trubar – Gregorčič. Na sredinem srečanju so učenci najprej spoznali delo omenjenih ilustratorjev, ki jih je na kratko predstavila knjižničarka iz Feiglove knjižnice Martina Humar. Ona je tudi prijetno povezovala ves program. Vse je potekalo dvojezično, v sproščenem vzdušju. Humarjeva je prevajala vse, kar je povedal Marco Pellegrini. Razložil je, da se druži s skupino mladih pripovedovalcev-dijakov, ki berejo pravljice v knjižnicah, šolah in celo bolnišnicah. Vznesejo je pouda-

ril, da brati je čudovito! Zahvalil se je prisotnim avtorjem in seveda učencem. Martina Humar je predstavila knjigo Mitrevskega *Zgodovina Slovenije v stripu*, katere protagonistka je Živa, ki zna potovati v času. Iz knjige je razvidno, da

s stripovskim delom ne postaneš bogat. Igrivo je prebrala še drugo pravljico Žige X. Gombača z ilustracijami Mitrevskega *Skrivnosti malih levov*.

Otroci so izvedeli, da je tudi leve strah!

Michela Occhi se je svetu pravljic približala l. 2003 in je ilustrirala že kar nekaj knjig. Za svoje delo uporablja le naravne barve, razne pigmente. Pred časom je z nežnimi ilustracijami in naravnimi barvili (tudi s kavo!) opremila ljubko pravljico *Profumo di mamma*. Malim poslušalcem je prav to pravljico s čustveno obarvanostjo prebrala gospa Maura Pontoni, urednica pri založbi L'Orto della Cultura, pri kateri

so se slovenski šolarji, ki sta jih spremljali učiteljici Agata Koren in Sara Bevčar, z ilustratorjem Ivanom Mitrevskim šli ustvarjalce stripa, italijanski pa so pod vodstvom Michele Occhi poskušali ustvariti izdelek z akvareli.

Razstava *Pravljični svinčniki / Matite da favola* je bila v Kulturnem domu na ogled do 14. aprila 2019, 15. aprila pa se je preselila v Goriško knjižnico Franceta Bevka Nova Gorica (Trg Edvarda Kardelja), kjer je možen ogled do 30. aprila. S tem se je razstava vključila v program 13. Goriških dnevov kulture. Razstavo je pripravila NŠK – Feiglova knjižnica v sodelovanju z Goriško knjižnico Franceta Bevka Nova Gorica in Kulturnim domom. Na sredinem dopoldnevu sta bili prisotni tudi obe direktorici knjižnic, Luisa Gergolet in Irena Škvarč.

V tednu otroške literature, od 3. do 13. aprila je potekala v Gorici cela vrsta dogodkov za promocijo branja. V sredo, 10. aprila je bila npr. v Feiglovi knjižnici dopoldne

dveurna stripovska delavnica, ki jo je vodil Ivan Mitrevski za dijake nižje srednje šole Ivan Trinko v sodelovanju z obema knjižnicama. V petek, 12. aprila, bo od 9.00 do 12.30 v Palači De Grazia promocija bralne kulture za šole, ob 10.30 bodo v Kinemaxu dijake višjih srednjih šol nagovorila avtorja Cedric Ramadier & Vincent Bourgeois. Ista avtorja bosta imela srečanje z otroki ob 16.30 v Palači De Grazia pod naslovom *Apri bene gli occhi / Dobro odpri oči*. V soboto, 13. aprila, je bil sklepni del tega dogodka. Raznolik program se je vil od jutranjih do poznopoldanskih ur. Na vrsti so bili delavnice, lutkovna predstava, prikaz tehnik pediatrice oskrbe in ličenje otrok, pripovedovanje pravljic, stojnice raznih založb in knjižarn, razstava risb likovnih del raznih italijanskih vrtec in osnovnih šol in še kaj. Sodelovanje med Feiglovo knjižnico iz Gorice in Knjižnico Franceta Bevka iz Nove Gorice ter skupino *Librilliamo* odraža željo po skupnem ustvarjanju in širjenju bralne kulture med učenci in dijaki na območju dveh obmejnih mest, ki bi bili radi čim bolj združeni.

IK

SCGV Emil Komel / Snovanja 2019: Mi smo pomlad

Pomlad je zazvenela izpod prstov mladih glasbenikov

Mi smo pomlad se je glasil naslov drugega večera letošnjih *Snovanj*, niza raznolikih glasbenih dogodkov v režiji Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel iz Gorice in ArsAtelierja, mednarodnega centra za glasbo in umetnost. V veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž se je v soboto, 13. aprila 2019, pozno popoldne res začutil diš pomladi, saj so se na odru zvrstili zelo mladi glasbeniki, novi upi na glasbenem obzorju. Približno uro trajajoči glasbeni dogodek je bil tudi priložnost za prijateljsko srečanje med glasbenimi šolami SCGV Emil Komel iz Gorice, OŠ Postojna in društva Artergioia iz Remanzacca. Kot je v zbirki napisala prof. Marja Feinig, so prevladoval skupine mladih glasbenih poustvar-

jalcev, kar "predstavlja obogatitev za mlade, saj v skupnem muziciranju lahko doživljajo ne le lepoto umetniškega poustvarjanja, ampak tudi uspešnost sodelovanja in obenem prijetno druženje". To pa je še posebno dragoceno v današnjem času, ko se stiki spletajo le po virtualnih poteh.

Očarljiv pomladni uvod so številnemu občinstvu podarili mladi pevci Otroškega zbora Emil Komel pod odločnim vodstvom Damijane Čevdek Jug, ki je zelo pozorna na podrobnosti. Ob klavirski spremljavi Eve Dolinšek so zapeli tudi ljubko pesem *Zimi v slovo*, ki jo je spesnila Ljubka Šorli, v sobotno zvočnost pa jo je odel Patrick Quaggiato. Z Glasbene šole Postojna se je najprej predstavil nadarjen šestnajstleten pianist Enej Slokar, ki si klavirskih veččin pridobiva pri strogi prof. Heleni

Plesničar, ki vselej zna prepoznati prave talente. Zahtevne romunske plesne B. Bartoka je na violino z zanosom zaigrala Elza Premrl ob klavirski spremljavi Snježane Pleše Žagar. Elzina mentorica je Špela Tavčar. Dve skladbi, eno iz XVII. stoletja, sta na violino zaigrali Ivana Bagon in Ana Murovec pod mentorstvom Iris Rise-gari. Mladi violinisti Mateja Manzato in Lucia Vrtovec sta odigrali *Duo št. 1 op. 38* avtorja J. F. Mazasa pod mentorstvom Frančiška Tavčarja. S svojim nenavadnim nastopom je poslušalce prijetno presenetila Tolkalna skupina Emil Komel, ki jo vodi Patrick Quaggiato. Mladi tolkalci Isaak Hrovatin, Ester Bernardis, Mila Miklus, Alessandro Mauri, Rok Boltar so s Quaggiatom zaigrali *Se at Beat D*. Bukvicha kar na lesene stolice. Res je bilo veselje gledati njihovo navdušeno igranje! Violine so zazvenele pod loki Makrine in Jakoba Quinzija, Athene Picech in Anisje Volčič. Pod mentorstvom Mojce Batič so zaigrali tudi znano *Cherry Pink and Apple Blossom* E. Calverta. Ensemble Fingerstyle je poimenovana skupina kitaristov iz glasbenega društva Artergioia iz Remanzacca, ki jo vodi Martina Gereon (*na sliki*). Mladi kitaristi so zaigrali dve skladbi, ki sta jih zložila T. Y. Tiesen in R. Vinciguerra / V. N. Paradiso. Kaja Mrhar, Lana Mitrovič, Meta Rebec, Jan Janjič, Sara Vodopivec, Eva Berginc, Adrian Osmanaj in Jaka Biščak sestavljajo skupino kitaristov iz OŠ Postojne, ki so pod energično taktirko prof. Nataše Črnugelj (mentorica je tudi Karmen Širca Costantini) zaigrali štiri raznolike skladbe, zadnja, *Fiesta* (R. Lenz), je poslušalcem podarila kanček južnjaške ognjevitosti.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ
vabi v Rupo na
PRAZNIK FRITALJE
četrtek, 25. aprila, ob 16.30
nastop otroških zborov, tekmovanje v cvrtju frtalje,
ples z ansamblom ABC
nedelja, 28. aprila, ob 16.30
kulturni program
suočanje kandidatov za mesto župana Občine Sovodnje
ples z ansamblom ABC
deloval bo dobro založen bife s tipično zeliščno frtaljo in jedmi na žaru
30. aprila bo v večernih urah sredi vasi potekalo dviganje otroškega in velikega mlaja
POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

Obvestila

Prosvetno društvo Vrh Sv. Mihaela vabi vse otroke v petek, 19. aprila 2019, na velikonočni popoldan. Ob 15. uri bo v cerkvi na Vrh Sv. Mihaela otroški križev pot; ob 15.30 pa barvanje pirhov v Hiši okusov kmetije Sare Devetak na Gornjem Vrh. Otroci naj prinesejo s seboj tri kuhana jajca. Na Veliko noč bo v jutranjih urah pred cerkvijo razstava umetnin.
Romanje v Medjugorje bo letos od 3. do vključno 6. maja. Odhod zgodaj zjutraj iz Nove Gorice in Rožne Doline preko Kozine do Medjugorja, kamor bodo romarji dospeli v popoldanskih urah. Udeležili se bodo sv. maši in raznih bogoslužnih obredov. Informacije in vpis pri g. Darku (0481 32121 ali 370 3201305), za Tržaško pa pri g. J. Markuži, župniku v Zgoniku (tel. 040 229166), za Slovenijo pri ge. Ani (05 3022530). Pri vpisu se poravnajo stroški. Na poti domov, v ponedeljek, 6. maja, bodo imeli sv. mašo v hrvaškem Lurdu v Makarski. Lepo vabljeni!
Društvo slovenskih upokojencev za Goriško prireja 18. maja, v sodelovanju s turistično agencijo, enodneveni izlet na Dolenjsko z enim avtobusom. Program predvideva ogled Kostanjevice na Krki, Kartuzije Pleterje - Muzeja na prostem in Milna Košak. Sledilo bo druženje v značilni dolenski gostilni, po kosilu bo sprejem na veliki kmetiji med dolenski griči. Odhod proti domu po kratkem ogledu Otočca. Vpisovanje se je končalo 17. aprila. Avtobus bo odšel ob 5. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro/Goriška z običajnimi postanki pri vagni blizu Pevskega

mosta, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Poljanah in v Doberdolu. Organizatorji priporočajo točnost. **Prispevke za SCGV Emil Komel v spomin na ravnateljico prof. Silvana Kersevana lahko nakazete na bančni tekoči račun: Banca di Cividale - IBAN IT 97 M 054 841 240 ICC 003 003 6225; SWIFT CAVI22C s pripisom: za SKLAD SILVANA KERSEVANA. Informacije na tajništvo SCGV Emil Komel, tel. št. 0481 532163 ali 0481 547569.** "Male oglase" najdete na našem portalu www.noviglas.eu.

Voščila

Društvo goriških upokojencev vošči članom vesele velikonočne praznike.

RADIO SPAZIO

Vrata proti vzhodu (od 19. 4. 2019 do 25. 4. 2019)
Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz; na internetu www. radiospazio103. it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan od 20.00 do 21.00. Spored:
Petek, 19. aprila (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studia 2.
Sobota, 20. aprila (vodi Ezio Gosgnach): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem, terskem, rezijanskem in ziljskem narečju.
Nedelja, 21. aprila ponovitev oddaje Okno v Benečijo.
Ponedeljek, 22. aprila (v studiu Stefania Beretta): Pravljica za lahko noč.
Torek, 23. aprila (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.
Sreda, 24. aprila (v studiu Danilo Čotar): Samotni pastir: Srakoperji, roparji s črno masko. - Izbor melodij.
Četrtek, 25. aprila (v studiu Andrej Bavcon): Četrtkov večer z glasbo - Zanimivosti, obvestila in humor.

GOSTILNA 1971 GOSTILNA
V. PRIMOŽIČ
DOMAČA KUHINJA
GORICA
Drevored
XX. septembra, 134
Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

grafica goriziana
tiskarna
Ulica Gregorčič, 18 • Gorica • tel. 0481 22116 • fax 0481 22079
E-mail: info@graficagoriziana.com • www.graficagoriziana.com

Ložanda
"Deveta" 1870
Ložanda Devetak želi vsem strankam in prijateljem vesele velikonočne praznike!
Vrh Sv. Mihaela
Tel. 0481.882488
info@devetak.com
www.devetak.com

JESTVINE PETER POVŠIČ
Maxi FAMILY
tel. 0481.21193
Ulica Trieste, 261 • GORICA

Aluminijaste zasteklitve in kovaški izdelki
Tabaj Barbara & C.
ŠTANDREŽ - GORICA
Ul. A. Gregorčič, 24
tel. 0481.21514, faks 0481.21987
barbara@tabaj.191.it

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES
E. ČUK
GORICA - Trg Cavour 9
Tel. 0481 535019

PROIZVODNJA IN INŠTALACIJA KLEPARSTVA
Kleparstvo Mario Mucci & c.
Ul. Anton Gregorčič 20/2 - Gorica
Tel. 0481.21828 - faks 0481.524657
info@muccilattonerie.com
www.muccilattonerie.com

TISKARNA
bidin
od leta 1936
oblikovanje in tisk
34170 Gorica - Ul. Gregorčič, 23
e-mail: info@tipografibudin.it
www.tipografibudin.it
Veselo Veliko noč

RESTAVRACIJA IN PRENOČIŠČE
Vogrič
vošči blagoslovljeno Veliko noč!
Števerjan - Klanec 23
0481 884095

IL BOTTONE
Sošol Nadja
Kupuj v središču Gorice!
IZBIRA IN KAKOVOST BREZ PRIMERE
Želi vesele praznike!
Travnik 26
Tel. 0481.33587

Zlatarna Šuligoj
ŠULIGOJ
Gorica - ulica Carducci, 49
Tel. 0039.0481.535657 - www.suligoj.com
Vošči vesele praznike
Engelsrufer

Okrogel življenjski jubilej pisateljice in publicistke Marize Perat Še na mnoga ustvarjalna leta!

Koliko pravljicnih zgodb je v veliko veselje naših otrok izšlo izpod iznajdljivega, občutljivega, toplega peresa pisateljice in publicistke, kulturnice, raziskovalke in opisovalke kulturnega in družbenega utripa naše skupnosti, Marize Perat, ki je v nedeljo, 14. aprila 2019, slavila okrogel življenjski jubilej. Prav v prejšnjem tednu nas je obiskala v uredništvu Novega glasa. Njeni obiski so zmeraj zelo dobrodošli, saj vselej pomenijo, da bomo na straneh našega tednika lahko spet brali kaj zanimivega in odkrivali še marsikaj nepoznanega iz preteklosti, pa tudi sedanjosti iz bližnjih in daljnih krajev. Ob dragoceni sodelavki Marizi Perat je naš tednik vedno bogatejši. Sodelovanje Marize Perat s časnikom Novi glas sega še v čas, ko se je ta imenoval Katoliški glas. V zadnjem času nam s svojimi jasnimi, klenimi, vsem razumljivimi zapisi, za katerimi se skriva zmeraj veliko vestnega, tihega, skrbnega dela ob prelistavanju knjig, revij in drugih virov, razkriva znane in manj znane Marijine božje poti. Iz teh njenih zapisov v nadaljevanjih je nastala knjiga, ki je izšla kot njena zadnja publikacija o naši verski in kulturni dediščini z naslovom *Po romarskih stopinjah naših prednikov I. 2018* pri Zadruški Goriška Mohorjeva. Mariza Perat je žilico za pisanje odkrila že zelo zgodaj, v dijaških letih, ko je začela pisati za otroško revijo Pastirček in ji je do danes ostala zvesta. Še vedno redno sodeluje s Pastirčkom in v vsaki številki poskrbi za to, da imajo naši šolarji kaj dobrega branja. Njene pravljčne zgodbe so preproste, a v svoji preprostosti zelo privlačne in globoke. Večkrat so postavljene v živalski svet ali v kraljestvo palčkov, pa tudi v realni prostor. V opisanih situacijah otroci zlahka spoznajo svoj svet in lastno obnašanje. V zgodbah se vselej zaiskrijo drobni poučni, vzgojni biserci, ki otrokom pomagajo na večkrat strmi, z raznimi nezdravimi vabami porašeni poti odrasčanja in odkrivanja sveta okoli sebe. Nič čudnega ni, da so njene zgodbe take, saj ji je njen učiteljski poklic omogočil tesen stik z učenci, da je dodobra spoznala njihove dobre in šibkejše strani. Kot učiteljica je vzljubila otroški svet in ga zato zna v svojih zgodbah tako pristno upodobiti in male bralce popeljati v neizmerni pravljčni svet in jih tudi na razumljiv način seznanjati z velikimi osebnostmi

nekdanjega in sedanjega časa.

Marsikatero njene zgodbe za otroke so izšle v knjižni izdaji pri Goriški Mohorjevi družbi ali v Pastirčkovi knjižnici. V reviji Pastirček so štiri leta izhajali njeni *Goriški sprehodi*, ki jih je kasneje dopolnila in so leta 1985 izšli v knjigi. To je njeno prvo samostojno literarno delo, nekak priročnik za spoznavanje splošne podobe Gorice z zgodovinskega in umetnostnega zornega kota. To je prvi slovenski tovrstni vodič. Nato so se zvrstile njene pravljice *Zajček uhaček se ne boji* (Gorica 1989), *Kraljičina z ledenim srcem* (Gorica 1996), *Vilinski cvet* (Gorica 2005), *Metla Pika in njene dogodivščine* iz l. 2010. Ponovno se je s persom ozrla na domači kraj in napisala knjigo *Gorica in njene zanimivosti*, izdana je bila l. 2012.

Na spletu je zapisano, da njena bibliografija šteje 106 zapisov!

Kot učiteljica je Peratova večkrat sodelovala tudi pri pripravah šolskih radijskih oddaj. S svojim žlahtnim peresom je napisala več radijskih iger in jih tudi zrežirala. Svoje solarje je mnogokrat pripravila za gledališke nastope. Njena mlada dramska skupina je v letih 1983-1984 prejela priznanje Mladi oder, ki sta ga takrat podeljevali Zveza slovenske Katoliške prosvete in Slovenska prosveta iz Trsta. V že daljnih časih, v 60. letih prejšnjega stoletja, so deklice iz Marijinega vrtca nastopale v Katoliškem domu pod njeno režijsko roko. S svojimi učenci pa je sodelovala ob odprtju Zavoda Sv. Družine l. 1974 in ob poimenovanju šole v ul. Brolo po Otonu Župančiču l. 1982.

Peratova se je ukvarjala tudi s prevajanjem. V slo-

venščino je iz italijanščine npr. prevedla knjigo *Življenje svete Bernardke* (GMD 1959), Katoliški glas je objavil dva njena prevoda, *Vohun iz Vatikana* (1960-61) in *Mož s čudežnimi rokami* (1961).

Od l. 1992 do 2001 je vsak mesec pisala uvodni članek za glasilo Marijine družbe *Vijolica*. Tudi glasba jo je zmeraj pritegovala. Pela je pri raznih zborih, najprej v Pevmi, nato v Gorici pri MePZ Lojze Bratuž in pri dekliškem zboru Marijine družbe. Pri Marijinih sestrah čudodelne svetlinje v Gorici že vrsto desetletij spremlja nedeljsko mašo na harmonij.

Za svoje vsestransko in dolgoletno uspešno delo je Mariza Perat l. 2013 prejela priznanje Kazimir Humar, saj: "Vse svoje znanje in energije je posvetila predvsem mlajšim generacijam na vzgojnem, izobraževalnem in kulturnem področju".

Na svoji dolgi življenjski poti - ta se je začela v družini mizarja Ivana in gospodinje Line Perat, rojene Lenzi; osnovno šolo je obiskovala v rodni Pevmi, nižjo srednjo šolo in učiteljske pa v Gorici, kjer je 1956 tudi maturirala; l. 1973 je začela poučevati na slovenski osnovni šoli v Gorici - je doživela marsikaj, kapljico doživetelega je gotovo kanila tudi v svoje zgodbe.

Naši cenjeni sodelavki Marizi Perat ob lepem življenjskem mejniku iskreno želimo veliko zdravja in lepih trenutkov s persom v rokah, saj si vsi želimo, tudi njeni zvesti Pastirčkovi bralci, da bi napisala še marsikaj takega, kar bogati otroška, a tudi odrasla srca.

Iskrene čestitke in vse najboljše!

Cenjeni sodelavki

MARIZI PERAT

ob lepem življenjskem slavlju
želimo veliko zdravja
in ustvarjalnega zagona

NOVI GLAS, PASTIRČEK in
GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA

Pomlad, znova

*Pomlad je,
ko za las ujameš idejo
v vetru,
v travni,
v krošnjah,
v oblaku
leži zleknjena na njegovih kodrih,
zaklenjena v njegovem dihu,
lebdi skrivnostno ukleta
v nekem čudnem čutenju
nebes.
Važno je,
da se ne izmuzne (spet?!),
da zacveti v morju šelestečih rož,
v vonju novih besednih pristanov.
Pomlad je.*

Valovanja v zelenem

*žajbljevo zelena
rožmarinovo zelena
lovorovo zelena
sivkina sivkasto zelena
travnato zelena
jabolčno zelena
bršljanovo zelena
in še ...*

*... vse zelene,
zasijte vse zelene,
zelene z vseh vrtov,
zelene z vseh vetrov,
zasejte seme upanja!
Velika je,
dolga noč vstajenja.*

Majda Artač Sturman

IK

DROBCI DOMAČE ZGODOVINE (60)

Dimitri Tabaj

Matura goriške gimnazije 1919 (5)

Edina dijakinja na maturi leta 1919 je bila Helena Jerkič, verjetno hčerka znanega goriškega fotografa Antona Jerkiča. Goriška straža z dne 23. oktobra 1919 je o njej in o povojnih razmerah v goriškem šolstvu napisala tole: *"Soglasno je bila priznana zrelost tudi gč. Heleni Jerkičevi, katera je delala izpite po predpisih za reformne-realne Gimnazije. Znano nam je, da je po deželi še mnogo dijakov, kateri imajo pravico do mature. Ti naj se pridno pripravljajo in naj si potom komisarjato v Gorici izprosijo nov rok za maturo"*. Helena Jerkič (1894-1978) je s sestrama pomagala v družinskem fotografskem ateljeju. Bila je učiteljica glasbe in prevajalka (veliko je prevajala Gregorčiča in Prešerna v nemški jezik).

Alozij (Lojze) Berce iz Dornberka, 1898-1995, je leta 1923 diplomiral na ekonomski fakulteti v Trstu. O njem smo našli precej informacij na portalu primorci.si. Postal je urednik za zunanjo politiko pri časniku Edinost (1923-1926). Pisal je tudi za Mali list

Publikacija dr. Lojzeta Berceta *Budućnost Trsta u svetlu njegove prošlosti*, Beograd 1946.

Lojze Berce iz Dornberka, časnikar, pisatelj, ekonomist in politik (vir: portal primorci.si).

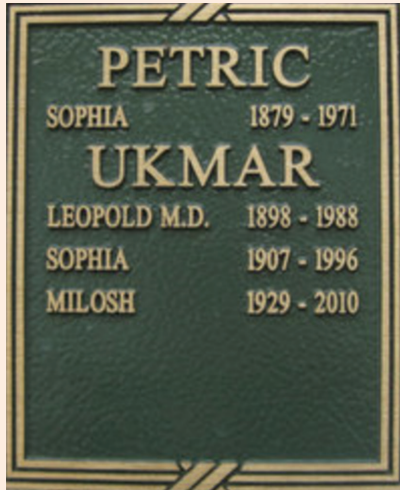
in je bil dopisnik Slovenca za Julijsko krajino in Italijo. Kasneje je do leta 1935 delal ravno v uredništvu Slovenca in Ljubljani. Leta 1941 ga je zaprl Gestapo. Od 1945 do 1946 je bil sodelavec Inštituta za mednarodna vprašanja pri ministrstvu za zunanje zadeve SFRJ. Vrnil se je v Trst leta 1946. Pri Primorskem dnevniku je bil urednik gospodarske rubrike, medtem ko je leta 1949 ustanovil tednik Gospodarstvo. Izdal je več gospodarskih in političnih publikacij, predvsem o Slovcih pod fašizmom. Sodeloval je pri srbskih in čeških listih, pri Jadranskem almanahu, pri Jadranskem koledarju, tržaških Razgledih in ljubljanski Sodobnosti. Uporabljal je psevdonim V. Trnjegorski.

Zaradi italijanskega raznarodovalnega pritiska so po vojni nekateri člani izredno zavedne družine Rojci iz Zalošč odšli v Jugoslavijo. Ivan Rojci je odšel k jezuitom v Zagreb in je postal duhovnik, profesor na jezuitskih šolah v Zagrebu in Travniku v Bosni. Njegovega brata Viktorja, študenta prava, so skupaj z Lambertom Ehrlichom usmrtili vosovci leta 1942.

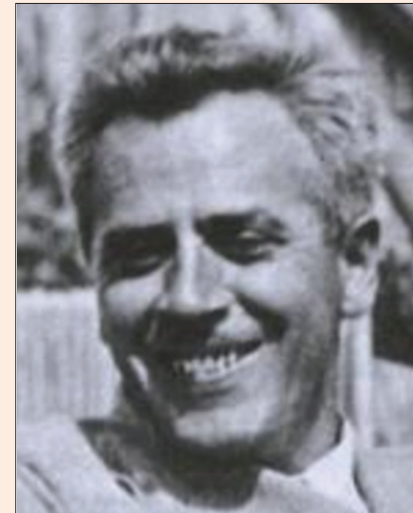
Viktor Valič (1899-1948) iz Skrilj je postal priznan zdravnik. Študiral je v Ljubljani, Pragi in Gradcu. Bil je zaveden Slovenec in je leta 1925 moral zbežati v Jugoslavijo pred italijanskim terorjem. Delal je v ljubljanski bolnišnici, v Sodrži in predvsem v Predvoru. Umrl je v

nepojasnjenih okoliščinah (verjetno nasilne smrti) 27. maja 1948, na cesti, ko je šel k bolniku. Bil je politično neodreden (vir: portal gorenjci.si). Glede Leopolda Ukmarja sklepamo, da gre za bodočega zdravnika, rojenega v Gornji Branici leta 1898 in imatrikuliranega na medicinski fakulteti v Ljubljani v akademskem letu 1919/1920. Uveljavil se je v Litiji in ZDA. Umrl je leta 1988, pokopan je v Forest Lawn Memorial Parku (Hollywood Hills, Los Angeles, Kalifornija). Hiša v Litiji, v kateri je živel, je bila nacionalizirana leta 1959; še danes je imenovana Ukmarjeva vila in v njej imajo sedež razna društva.

Ljubomir Grahli (1899-1974) iz Skopega je leta 1930 doštudiral gozdarsko inženirstvo v Zagrebu. Zaposlen je bil v Bjelovaru na Hrvaškem. Na sliki z naslovom Matura v Gorici - 19. 10. 1919 (objavili smo jo v prvem delu) bodo morali naši bralci spoznati še koga: vesel bomo vsake dodatne informacije! Šlo je za poštvalno in včasih junaško generacijo, ki si za služi naš trajni in hvaležni spomin, saj se je soočila z grozotami prve svetovne vojne, že takoj po vojni pa z uničevalno brutalnostjo italijanske okupacije. DELNO OBJAVLJENO TUDI NA PORTALU KAM-

Leopold Ukmar iz Gornje Branice je bil zdravnik v Litiji in ZDA. Na sliki: njegov grob v Forest Lawn Memorial Parku (Hollywood Hills), Los Angeles, Kalifornija (vir: spletna stran www.findagrave.com).

Viktor Valič iz Skrilj, zdravnik. Kot zelo zaveden Slovenec je leta 1925 zbežal v Jugoslavijo. Umrl je leta 1948 v nepojasnjenih okoliščinah, verjetno nasilne smrti. (Vir: spletna stran gorenjci.si).

RA, PORTALU DIGITALIZIRANE KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENSKE POKRAJINE (www.kamra.si), KI GA UPRAVLJA OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

BODI ČLOVEK!

Stražar pravi: "Prišlo bo jutro, četudi je noč!" (Iz 21,12)

Končni cilj družbenih teženj

Peklenski roman naših časov

Ko govorimo o t. i. "razvutih" deželah, smo se jim že nekaj časa pridružili tudi Slovenci, tisti v Italiji in Avstriji seveda precej prej, ostali počasi, a nadvse odločno capljamo za njimi in sledimo direktivam, ki prihajajo iz "sobe z gumbi". Morda pa smo bili v Sloveniji "razviti" še mnogo, mnogo prej, glede na to, da smo bili tako napredni v določenih praksah, ki so, denimo v zvezni državi New York, šele pred kratkim stopile v veljavo – kdo bi vedel. Kar smo imeli že prej, so bile ženske oblike poklicev, kot recimo ministrica, županja, inženirka itd. Pravzaprav se nam zdi že smešno, da se je včasih vendarle najprej reklo gospa, potem pa dodalo moško obliko poklica, pa zaradi tega še ni nihče umrl, da tako rečemo. Morda je to tudi zato, ker v slovenščini zadeve zvenijo precej bolj naravno v ženski obliki. Kolegica, ki na gimnaziji uči nemščino, mi je namreč dejala, da dobi kar pike, ko sliši to pačenje nemškega jezika, to umetno spreminjanje sicer moških poklicnih imen v ženska. Marsikdo bi najbrž zamahnil z roko, češ kaj se sploh gremo, kakšna težava neki je to? Vendar ni nič nedolžnega, sploh pa nič smešnega, tudi zato, ker je boj v ozadju sila resen. Vse pa se začne pri novi govorici, pri orwellovskem "New speak", kjer imamo zdaj, kakor pravi italijanski novinarski kolega Alessandro Gnocchi, neko novo, politično korektno Evo, ki končno daje prava imena stvarim. Ta je šel na neki simpozij neke znane profesorice, kjer je bil govor ravno o teh argumentih. Profesorica je na svojem področju zelo kompetentna in govori argumentirano, četudi pa se z njo ne bi strinjali, jo je vredno poslušati in ji dati neko določeno težo, da bi neke zadeve razumeli. Njeno delo, kakor razloži,

"ni v obsodbi mashilističnega oskrunjenja jezika, da bi demokrasko uravnovesili lingvistične moči". To naj bi bilo za feministke iz 70. let 20. stoletja, ker naj jih ženska kvota v slovarju ne bi zanimala, temveč pravi, da morajo "slovar besedišča na novo napisati, saj želijo in hočejo, da bi se govoril nov jezik oz. pravi jezik, ki ga je vedno skrivala neka ideološka nadgradnja". Pravi, da želijo priti do čistega jezika. Nakar ji Gnocchi odvrne, da so vsaj korak naprej od lingvistke Alme Sabatini, ki se je borila za "jezik spola", ki se ga zdaj vse takšne in drugačne profesorice s pridom poslužujejo, je pa Sabatinijeva tista, ki je v italijanski jezik dodala pojem "seksizem". To je naredila leta 1986, le dve leti za slavnim letom 1984, ki ga je napovedoval Orwell. Profesorica torej pove, da je njihov cilj res v tem, da pridobijo: "Naravno stanje jezika, ker se tam nahajajo ženske oblike vsake besede, s katero se lahko nanašamo tudi na žensko. Če obstaja ženska oblika, se jo mora uporabiti, da se dokaže, da je biti ženska nad vsako drugo determiniranostjo". Gnocchi na to pripomni, da za javnost seveda takšno govorjenje naj ne bi bilo ideološko. Če pa je glavna naloga zaupana jeziku v tem, da identificira in potrjuje spolno identiteto, tudi ko to ni potrebno, potem bo treba uporabiti neki spol tudi za homoseksualce... Na to profesorica odgovarja: "Nikakor! Obstajata samo ženski in moški spol. Spolne usmeritve posameznikov je mogoče samo opisati. To ne pomeni, da nimajo

dostojanstva, jaz osebno pa se borim za pravice katerekoli izbire, vendar pa jih ne priznava jezik". Če je tako, potem je ideološki cilj feminizacija jezika, torej celotne družbe. Samo po sebi je iz tega jasno, da je "homoseksualizacija" družbe le vmesni korak procesa popolnega preobrata, ki naj bi se zgodil, in sicer bo končan, ko bo povsod prevladal ženski vidik. Na ta način bi tako prišli do popolnega družbenega matriarhata, ki ga pa praktično v nobeni kolikor toliko vredni

končnemu cilju, ki je popolni prevrat, ne le preobrat, lahko pa bi ga označili tudi kot razvrat, je ta cilj v tem, da se moškega duhovnika zamenja z ženskim duhovnikom oz., če uporabimo jezik spola, duhovnika z duhovnico. S tega vidika je homoseksualizacija katoliške duhovščine le najhitrejša, najučinkovitejša in neizogibna pot k popolnemu požensčenju Cerkve. Spolni obrat moškega namreč postane reagent, če uporabimo kemijo, a duhovni reagent, nove cerkve (seveda z malo začetnico!),

ki ima svoj izvorni mit v Edenskem vrtu, v katerem vlada uporniška Eva, kot končni cilj pa nebeški jeruzalem, kjer ženski angeli oz. "angelke" ne nehajo peti hvalnic bogu ženski. Če še nekaj dodamo temu mi, ni težko zaslediti, kako določeni "teologi" že lep čas trdijo ravno to zadnje zadevo, namreč, da je Bog tudi mati, in podobne nebuloze – tout se tien. Gnocchi namreč pravi, da se nima smisla ukvarjati z argumentacijami takšnih profesoric (pa tudi profesorjev, če smo poštenji), saj v bistvu ne gre za znanstveno raven. Kolega pravilno ugotavlja, da se tovrstni znanstveniki, če jih smemo tako imenovati, ne gibljejo na področju znanosti ali uporabne znanosti, če smo natančnejši, temveč diktirajo svoje dogme, svoje verske resnice na teološkem področju, pa čeprav tega ne vedo ali se delajo, kot da tega ne bi vedeli. Tako se vsaj izkazuje, katera je, če še tako zanikajo, vrhovna ali najvišja znanost. Pa tudi to, da obstaja Bog in da je Oče, po drugi strani pa tudi, da obstaja njegov večni nasprotnik, ki je tudi v ozadju vseh teh prizadevanj. S svojimi svetnimi sredstvi, ker je vladar sveta, deluje po določenih ljudeh, da bi pripeljal ljudi najprej do popačenja vsega duhovnega, tudi Boga, na koncu pa do tega, da vzamejo za očeta njegovega nasprotnika.

Andrej Vončina

civilizaciji ni bilo, saj je bil vedno patriarhat, poznamo le izjemno redke izjeme oz. izjemi, a o tem bi veljalo narediti še kak zapis posebej. Zdaj pa strnjeno končamo s tem, kar pravi Gnocchi. Tisto, kar lahko rečemo, je to, da se da shema lepo aplicirati tudi na katoliški svet. Ker revolucionarni proces vselej teži k svojemu

Ljubezen do Cerkve

Prihodnost Cerkve je odeta v predpasnik

Že nekaj let je moderno vse, kar je ekološko z oznako "eko", zadnja leta pa, s pomočjo družbenih omrežij, preplavljena s selfiji, fotografijami sanjskih počitnic in navidezno idealnega življenja, se naše bivanje seli v "ego-sistem". Moj "jaz" je v ospredju in samo moje potrebe so pomembne. Kako se to pozna v Cerkvi, kjer je še vedno skupnost na prvem mestu? Kakšno Cerkev nam prinaša papež Frančišek in kako lahko razumemo velikonočne praznike s pomočjo predpasnika naših mater? Na spletnem obzorju lahko pri iskanju "verskih" ali teoloških vsebin hitro naletimo na različne ponudnike in interprete katoliškega nauka. Na to sem postal še posebej pozoren, ko mi je prijatelj poslal povezavo spletne strani z verskimi temami in vprašal, kaj si mislim o vsebini. Članki so bili kakovostni in so izkazovali različnost misli, vendar pri komentarjih pod njimi sem lahko hitro opazil, da gre za spletni portal, kjer izstopajo t. i. tradicionalistična stališča. Kdo so tradicionalisti? V cerkveno-teološki govorici bi jih lahko na hitro opredelili kot tekmece t. i.

modernistov ali progresistov. Da, tudi v Cerkvi in na področju teologije smo lahko priče tekmovalnosti med tistimi, ki bi želeli ohranjati tradicijo in vidijo v zgodovinski dediščini edino pravo pot, ter tistimi, ki bi si želeli vnesti v nauk in bogoslužno prakso čim več novosti in napredka. Tekmovalnost med eno in drugo strujo v resnici ni nova, ampak spremlja zgodovino krščanstva skoraj od samega začetka. Oster besedni boj je potekal v času sholastike, v XI. in XII. stoletju, med t. i. meniško teologijo in novo, imenovano ars fidei s svojimi novitatem ali novostmi, kasneje se je to ponavljalo in tudi na drugem vatikanskem koncilu (1962-1965) so se koncilski očetje soočili z različnimi pogledi na prihodnost Cerkve, ki bi jih lahko razdelili med tradicionaliste in moderniste. In danes? Danes imamo na eni strani zagovornike Cerkve, kakršno smo poznali pred drugim vatikanskim koncilom z razkošnimi liturgičnimi opravami, in na drugi strani zagovornike sodobne verske izkušnje, ki se včasih spogleduje z evangeličani ali novodobnimi mističnimi

doživetji. Vsak trdi zase, da je na pravi poti, in vsaka od obeh struj vidi v svojem prepričanju edino pravilno pot. Ko govorimo o Cerkvi, pa moramo imeti pred očmi živo Kristusovo telo, ki ni politična stranka, društvo ali dobrodelna organizacija, niti zasebna lastnina tega ali onega "šefa", ki bi morala slediti vnaprej postavljenim programskim načrtom ali izbranim filozofijam. Cerkev ni moja in ni tvoja, Cerkev je Kristusova. V zgodovinskem toku smo bili lahko priče številnim zlorabam teologije v zasebne namene ali njenim napačnim interpretacijam, ki jih danes imenujemo krive vere. Najpogosteje se je to zgodilo, ko je človeški nauk prevladal nad Božjim in ko so ošabnost, pohlep ter sebičnost posameznikov hoteli prevladati nad skupnostjo. Cerkvena skupnost je občestvo vernih, ki so zbrani ob naslednikih apostolov, papežu in škofih, ter izpričuje svojo vero v vstalega Kristusa. Znani ruski teolog Nikolaj Berdjajev je v svojem delu Duh in svoboda poudaril, da "v religiozno-cerkveni izkušnji, v srečanju s Kristusom, človek ni sam, ni prepuščen svoji ozkosti, ampak je združen z vsemi, ki so kadarkoli imeli to izkušnjo,

zedinjen je z vsem krščanskim svetom, z apostoli, s svetniki, z brati v Kristusu, s pokojnimi in živimi...". Resnost časa, ki ga živimo, ne dopušča, da bi se kristjani med seboj obtoževali in delili na podskupine, ki ne najdejo utemeljitve ne v Svetem pismu niti v cerkvenem učitelstvu. Družba, ki je izgnala Kristusa iz svoje sredine in radost

zmanjkalo kisika in bomo propadli. Če bi Cerkev skušala oznanjati Kristusa z govorico, ki jo je človek razumel pred petsto ali tristo leti, bi se spremenila v muzej, ki bi sicer zbujal zanimanje, vendar ne bi ničesar dal sodobnemu človeku. Človek danes išče milost Božjega usmiljenja in materinske tolažbe, ki jo Cerkev mora ponuditi. Cerkev bo atraktivna, če bo

asketska in če se bo prilagodila človeku tako, da bo odgovorila na njegove današnje potrebe s služenjem. Don Tonino Bello, italijanski škof, ki navdihuje tudi papeža Frančiška, saj se je sveti oče ustavil na njegovem grobu med lanskim obiskom Apulije, je zapisal, da duhovniška štola mora biti izrezana iz predpasnika. Čeprav se to lahko sliši žaljivo,

Papež Frančišek na grobu dona Tonina Bella

velikonočnega jutra zamenjala za popoldansko otožnost velikega petka, potrebuje bolj kot kadarkoli prej zrele in pokončne pričevalce vere. Porast novodobnih duhovnosti, horoskopov in vedeževanj je krik osamljenega človeka po tolažbi in upanju v presežno, večno življenje. Zgodovino potrebujemo zaradi njenih korenin, iz katerih smo zrasli, vendar brez svežine pomladanskih listov nam bo

vendar predpasnik je edino bogoslužno duhovniško oblačilo, ki o njem pričajo evangelijski: "Ker je Jezus vedel, da mu je Oče dal vse v roke in da je prišel od Boga in odhaja k Bogu, je vstal od večerje, odložil vrhnje oblačilo, vzel platno in se z njim opasal. Nato je vлил vode v umivalnik in začel učencem umivati noge in jih brisati s platnom, s katerim je bil opasan". (Jn 13,3-5)

Aljoša Vodopivec

Kratke

Tradicionalna priprava oljčnih vejic

Tudi letos, kot po tradiciji, so se odbornice, članice in simpatizerji Slovenske Vincencijeve konference zbrali na sedežu v ul. Donizetti, kjer so skrbno pripravljali oljčne vejice v pričakovanju Oljčne nedelje. Pripravljene vejice, ki so jih prej blagoslovili, so delili v nedeljo pred

cerkvijo sv. Antona Novega v Trstu, kjer se vsako nedeljo ob 8. uri daruje slovenska maša. To je dolgoletna tradicija, ki je nastala, ko so po hudem obdobju fašizma zopet uvedli slovensko mašo v Trstu. Vincencijeva konferenca je organizirala pripravljanje oljčnih vejic tudi po župnijah v mestni okolici. Pripravljali so jih v Barkovljah, Rojanu in pri Sv. Ivanu, kjer vejice delijo celo jutro. Prostovoljni prispevki, ki jih ljudje darujejo ob prevzemu oljčnih vejic, grede v dobrodelne namene za družine v stiski.

Vincencijeva konferenca je ustanovila skupino deklet januarja leta 1947 prav pri sv. Antonu Novem, zato je še toliko bolj pomembno za Slovence, da se ta navada ohrani, nam je povedala predsednica društva Ivica Švab. "To je lep družabni trenutek, ki utrjuje stike z našo skupnostjo in pomaga, da se slovenstvo ohranja v središču mesta, in obenem je v pomoč tudi družinam, ki so v stiski. Letos je priskočilo k pobudi res veliko število prostovoljcev, saj smo dogodek precej reklamirali in širili glas med ljudmi. Več ljudi je, živahnejše je in delo lepše teče. Zahvaljujem se iz srca vsem, ki so sodelovali, in upam, da bo še naprej pobuda tako uspešna." / MČ

Iz malega raste veliko / Srečanje mladih kulturnikov iz Brega

V občinsko gledališče Franceta Prešerna v Boljuncu se je v petek, 12. aprila, vrnilo življenje! Ponovno odprtje gledališča, ki je bilo zaradi vzdrževalnih del zaprto približno leto in pol, je bil velik dogodek za lokalno in tudi širšo skupnost, saj je gledališče od nekdanje stične točke številnih kulturnih skupin slovenske narodne skupnosti, pa ne samo teh. Oder je ponovno zaživel s prireditvijo Iz malega raste veliko. Nastopili so Srednješolska dramska skupina Breg z zabavno predstavo Odvratne rime Roalda Dahla, v priredbi režiserke Bože Hrvatič, Baletna skupina SKD France Prešeren iz Boljunca, učenci Glasbene šole Pihalnega orkestra Breg in Mladinskega krožka "Dolina", OPZ SKD Fran Venturini od Domja in Otroška pevka skupina "z Ul'ce" iz Mačkopolj. Ob dogodku je Društvo prostovoljnih gasilcev iz Brega zbiralo otroška oblačila in igrače za sklad Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin.

Postna misel v Društvu slovenskih izobražencev

Cerkev "na ti"

Na rednem ponedeljkovem srečanju v Društvu slovenskih izobražencev je bilo predzadnje srečanje pred Veliko nočjo v Peterlinovi dvorani tokrat namenjeno postni misli. Organizatorji so jo zaupali duhovniku - salezijancu Metodu Ogorelcu, ki že drugo leto deluje v openski župniji in je dodeljen mladinski pastoral na Tržaškem. Ponedeljkov gost je opravil številne študije, med drugim na univerzi v Izraelu in v Rimu iz pastoralne komunikacije. Poslušalci so prisluhnili predavanju o izredno aktualni temi, namreč o komunikaciji v Cerkvi. Govornik je izhajal iz aktualnega, pred nekaj dnevi v Vatikanu objavljenega postsinodalnega dokumenta papeža

Frančiška, *Christus vivit* (*Kristus živi*). Iz njega je citiral nekaj zanimivih in globokih misli. V besedilu, ki ga sicer papež namenja mladim, pravi, da postane celotna Cerkev mlada, ko se pusti prevzeti od mladih misli. Mladost namreč ni pojem, ki se nanaša na krološko starost, temveč gre za mladost "po srcu". V dokumentu je izražena misel, da je mlad po srcu vsak, kdor je npr. zmožen učiti se iz napak, kdor se pusti prevzeti od mladostne zavzetosti za preprostost, nežnost, naklonjenost drugemu, velikodušnost, z eno besedo - vsak, kdor je zmožen ljubezni. "Staremu srcu" pa pripadajo "egoizem, lakomnost, zaprtost do drugih in vse, kar nas ločuje od drugih" (*Christus vivit*). Dokument je torej namenjen tistim v Cerkvi, ki so mladi po srcu, ki dajejo pou-

darek temi bližine, krščanske skupnosti in povezanosti, torej živlega odnosa in dialoga z vsakim posameznikom in s sprejemanjem vsakega individuuma. Cerkev je mlada, ko se je zmožna približati najrevnejšim, ki je ponižna in ni okorela ali toga.

Foto damj@n

V dokumentu *Christus vivit* papež Frančišek namenja eno od sedmih poglavij temi komunikacije in digitalizacije. To poglavje je še posebej nagovorilo g. Ogorevca bodisi zaradi njegovih študijskih zanimanj bodisi zato, ker se v šoli sooča z mladimi, ki se še prav posebno zanimajo za nova komunikacijska sredstva. Treba je priznati, da je komunikacija bistveno, neločljivo povezana s katoliško vero, saj so medčloveški odnosi njen sestavni in temeljni del. Vendar pa, kot pravi tudi dokument *Christus vivit*, obstajajo na spletu tudi mnoge pasti in nevarnosti. Ne smemo npr. "zamenjati virtualnih kontaktov s pristnimi in direktnimi odnosi"; ne smemo pozabiti, da je "digitalni svet tudi svet osamljenosti, zlorab in nasilja, odvisnosti, postopne izgube stika z

realnostjo, ovir za medosebne odnose, nevarnost sprejemanja t. i. fake news". Virtualni svet je tudi "svet ogromnih ekonomskih interesov, ki ustvarjajo subtilne oblike invazivne kontrole in ki manipulirajo z zavestjo odjemalcev". Pri analizi današnje družbe se moramo zavedati, da se nahajamo v še pred kratkim nepredstavljeni, novi, digitalizirani družbi. Kot je povedal g. Ogorevc, smo vsi otroci komunikacijske družbe, a obenem začuda živimo tudi v času, ki je zaznamovan z nerazumevanjem in z nesporazumevanjem. Značilno za našo dobo je, da ni več prostorskih in časovnih omejitev, saj smo z uporabo novih komunikacijskih sredstev lahko istočasno prisotni na več koncih sveta. Vse to pa ima velik vpliv na družbo, na dojetje sebe in sveta, na način komuniciranja, na vstopanje v odnose z drugimi, pravi strokovnjak za komunikacijo, g. Ogorevc. Govornik je omenil še pozitivne aspekte digitalizacije, ki so taki le, če smo zmožni preiti od virtualnega komuniciranja k zdravemu, osebnemu odnosu. Poudaril je še, da ima za papeža Frančiška najpomembnejše mesto jezik bližine, bivanjske ljubezni, ki se dotika srca, in da želi torej, da bi bila Cerkev "Cerkev odnosov, bližine, toplote in sprejemanja". Kot primer pomanjkljive komunikacije je predavatelj citiral evangeljsko priliko o izgubljenem sinu. Iz očitajočih besed, s katerimi se sin obrne na očeta, očitno izhaja, da je bil odnos med sinom in očetom le na ravni tihega sprejemanja, med njima ni bilo živlega odnosa. Sin je bil sicer varčen in očetu zvest,

trudil se je za materialno blagostanje, za dobro ime hiše, a je bil zaprt v svoj mali svet. V priliki ga oče pusti, da se svobodno izpove in ga ne prekinja, mu ne ugovarja; svojo očetovsko ljubezen do obeh sinov izrazi, ko pove, kako je vesel, da je izgubljeni sin - najden. Predvsem pa je s priliko povedano, da vsako življenje posameznika neskončno presega vrednost materialnega imetja. Vsak človek je najprej oseba; je svobodno bitje, ki je sposobno vzpostaviti pravi odnos, komunikacijo z bližnjim in z Bogom. Ta odnos naj bi veljal tudi za nortranjost Cerkve. Gledano z vidika medosebnih odnosov ali komunikacije, g. Ogorevc vidi v Cerkvi dve tendenci ali dva sistema: imenovani bi ju lahko "Cerkev na vi" in "Cerkev na ti". Za prvo so pomembni predvsem tradicija, obredi, urejenost, slovesnost. V Cerkvi "na vi" se vsi "vikajo" (gre seveda za simbolično vikanje, ki hoče pomeniti predvsem oddaljen odnos). Tam je vsak osamljen - s svojimi mislimi ali molitvami.

V Cerkvi "na ti" pa je važna medosebna povezanost, osebni odnosi, ki so topli, v cerkev prinesemo življenje in z drugimi delimo svoje doživljanje, veselje ali tudi trpljenje, smo v centru dogajanja.

Cerkev "na vi" - ni nujno sama na sebi negativna: vsak mora najti prostor v njej. Toda če postane obred samo neka tradicija in navada, potem gre za izvotlen obred.

Predavatelj si je postavil vprašanje, ali bi mladi tako pogosto zapuščali Cerkev tudi v primeru, če bi v njej začutili povezanost, osebno, sprejemajoč odnos in če cerkve in obredov ne bi doživljali kot tuje in hladne. V mladostni Cerkvi naj torej struktura ostane, a osebni odnosi naj Cerkev napolnijo z življenjem!

P in

TRŽAŠKO KNJIŽNO SREDIŠČE Knjižna predstavitev

Trije italijanski prevodi Cankarjevih del

Vsredo, 10. aprila, sta ZTT in založba Mladika, v sodelovanju s Slovenskim klubom in Comunicarte, predstavila v Tržaškem knjižnem središču Cankarjeva dela, ki so pred kratkim izšla v italijanščini, in sicer *Na otoku* (ZTT, 2018), *Keep calm and read Cankar* (Slovenski klub, 2018) in *Hlapec Jernej in njegova pravica* (Comunicarte, 2019). Kako je prišlo do teh prevodov, so Na

kavi s knjigo obrazložile Martina Kafol, Marija Mitrovič, Poljanka Dolhar in Darja Betocchi. Zbirka kratke proze *Na otoku*, ki jo je uredila prof. Marija Mitrovič, vsebuje izbor Cankarjevih črtic, tudi takih, ki niso toliko poznane. Prav zato je imelo dvojezično delo velik uspeh tudi v Sloveniji, saj so nekateri ljudje spoznali Cankarja, ki ga niso še brali. Zbirka krajših citatov *Keep calm*

and read Cankar pa je izšla iz želje, da bi Cankarja približali mladim in tistim, ki Cankarja še ne poznajo in ne vedo, katero delo bi začeli brati. Zato je tudi

narejena v taki mladostni, žepni obliki in ne zahteva dosti časa za branje, je povedala Poljanka Dolhar, ki je skupaj z Martinom Lissiacchom uredila knjižico.

Nazadnje je Darja Betocchi obrazložila še, kako se je odločila za prevod Hlapca Jerneja. Povedala je, da si je sama želela prevesti to delo, ker ji je posebno všeč in ker meni, da je tema v današnjem času zelo aktualna, saj so delavci v teh časih zopet izkoriščani in delavske pravice ogrožene. Prevod je bil zelo kompliciran, je dejala prevajalka. V začetku si je nekako pomagala s prevodi iz l. 1925 in 1976, potem pa se je zavedala, da so delo precej spremenili s slogovnega vidika, tako da se je odločila, da znova prevede vse na svoj način. Prevod je bil zelo

uspešen, kajti knjiga v sto izvodih je takoj pošla. Nazadnje je založnica Martina Kafol obrazložila, katere so težave pri izdaji takih dvojezičnih del. Želja ZTT je, da bi ta dela brali Italijani, da bi spoznali slovensko kulturo in Cankarja. Dvojezične verzije pa večkrat pokupijo v Sloveniji, zato mislijo pri založbi izdati tudi kako izključno italijansko verzijo Cankarjevih del za italijanski trg, a mogoče tudi samo slovensko, saj je očitno, da ta dela primanjkujejo tudi slovenskim bralcem.

MČ

MATEJKA PETERLIN MAVER

26.4.2008

... česar ne zamete zimski čas,
kar sije venomer kot draga ruda,
je luč srca.

Cene Vipotnik

KRIŽ Težave s tržaško mestno upravo

Nezadovoljstvo občanov

V minulih tednih smo že poročali, kako so predstavniki stranke Slovenska skupnost izrazili nezadovoljstvo glede proračuna in odnosov, ki jih ima Občina Trst do tržaškega območja in svojih občanov. Težave so že v središču mesta, toda nastrada predvsem zaledje, Kras, kar nam je za skrbljeno potrdil svetnik SSK za zahodnokraški rajonski svet Paolo Vidoni.

Kateri so pereči problemi? Odprtih vprašanj je več. Imamo manjše in večje probleme, a za zdaj nam ne uspe rešiti nobenega. Prosili smo za dva parkirna

prostora za invalide in nismo dobili odgovora. Pri avtobusni postaji pri križišču za Briške so postavili zaboje za smeti, tako ljudje stopijo z avtobusa dobesedno v smetnjak.

Večji problem je povezava na kanalizacijo, ki smo jo toliko let čakali, končno so se dela pred časom začela. Tega pa niso končali in se je vse zaustavilo. Najprej so terjali denar od občanov, potem smo dokazali, da občani ne smejo imeti tega finančnega bremena, kar so nam z Občine Trst potrdili, a del za zdaj niso končali. Podobno so brez razlogov ustavljena dela

pri cerkvi Sv. Roka v Križu. Denar za posege je bil namenjen že iz prejšnje uprave in res so cerkvico začeli popravljati. Pri popravilju pa je prišlo do hujših napak, zato so se dela zaustavila in od meseca novembra nismo dobili nobenega sporočila, kdaj se bodo nadaljevala in končala.

Župan mi ni odgovoril niti na prošnjo, da bi se umetnina oz. relief Matere Božje z otrokom, ki je bil del stene stavbe stare šole v Križu, vrnil v vas (zdaj se nahaja na vhodu kapele na gradu sv. Justa), mogoče prav ob ponovnem odprtju restavrirane cerkvice.

Zdravega dialoga z mestno upravo torej ni?

Ne. Podobne težave z javnimi deli imamo tudi na Proseku in Kontovelu ter na vzhodnem Krasu. Občina pa nima poslušati za Opčine, ki so tako blizu mestnega središča. V letošnjem proračunu in triletnem načrtu je zaledje popolnoma neupoštevano.

Mogoče je naše nezadovoljstvo končno nekaj pomagalo, saj se zdi, da bo župan prisoten na naslednji seji rajonskega sveta, čeprav še čakamo na potrditev.

MČ

TREBČE Openska dekanijska pevska revija

Bogat večer postnih pesmi

Openska dekanijska revija je stalnica za cerkvene pevske zборе. Letos je potekala že šestnajstič. V župnijski cerkvi sv. Andreja apostola v Trebčah se je zbralo sedem cerkvenih pevskih zborov, ki spadajo pod opensko dekanijsko, in pripravilo koncert postnih pesmi, kajti letos je revija potekala prav v postnem času.

Na koncertu se je predstavil Ženski cerkveni pevski zbor Boljunec, ki ga vodi Mihaela Skuppek, na orgle pa jih je spremljala Marija Šturman. Zapele so tri pesmi neznanih avtorjev: *Ti-sočkrat pozdravljena, Na Golgoti in V ljubezni goreči*. Sledil je nastop Mešanega cerkvenega pevskega zbora Sv. Jernej, ki je pod vodstvom Janka Bana in z orgelsko spremljavo Davida Lenise zapel pesmi *Trnje venec Brede Šček, Marija je po polji rajžava in Le v nebesa*, obe sta ljudski koroški v uglašbitvi Ubalda Vrabca.

Ženski cerkveni pevski zbor Prosek-Kontovel vodi Marko Štoka, za orgelsko spremljavo pa je to-

krat poskrbel Borut Štoka. Zapel je *Jezus je za nas razpet, Oh, prizanesi Davida Doktoriča in Zadnja večerja*.

ja in *Ko sem med oljkami molil* Vinka Vodopivca. Mešani cerkveni pevski zbor Repentabor pod vodstvom Martine Škabar je

Mešani cerkveni pevski zbor Mačkolje poje pod taktirko Matije Lazarja. Publiko so se predstavili s pesmimi *Pecator crudelis*, z motetom iz arhiva koprsk stolnice, *Na Golgoti* in beneško ljudsko iz Štoblanka *Kier je Jezus Kristus karvavi pot potiu*.

Cerkveni pevski zbor Rojan, ki ga lahko vsako nedeljo že 40 let slišimo po radiu Trst A pri nedeljski sveti maši, vodi Zulejka Devetak. Na koncertu so se predstavili s pesmimi *Milo dobri Jezus prosil, Trpeči Jezus Janeza Kran-*

na orgle spremljal David Lenisa. Predstavili so se s pesmimi *Ti-sočkrat pozdravljena* Jožeta Ropitza, *Gledam te zveličar mili* Lojzeta Mava in *Oh, prizanesi Davida Doktoriča*.

Zadnji so se predstavili pevci Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov, ki jih vodi Alenka Cergol, na orgle pa spremlja Borut Štoka. Zapeli so *Prežalostna mati* Lojzeta Brautza, *Angelski zbori* Josipa Pavčiča in *Svete Jezusove rane* Lojzeta Mava.

Revijo, na kateri je spored povezovala Klara Kravos, so sklenili vsi nastopajoči zbori, skupaj so zapeli namreč dve tradicionalni postni pesmi, *Pod oljkami* Vinka Vodopivca in *Kraljevo znamenje* Andreja Vavkena.

Koncert je organizirala Zveza cerkvenih pevskih zborov v sodelovanju z župnik svetega Andreja apostola v Trebčah. Poslušalce in pevce je nagovoril tudi župnik Ivo Miklavc, ki jih je pozdravil v, po njegovem mnenju, najlepši cerkvi na svetu. Poudaril je pomen freske Toneta Kralja pred glavnim oltarjem, ki prikazuje zadnjo večerjo in je še kako pomembna v postnem času.

Za Zvezo cerkvenih pevskih zborov je poslušalce nagovoril Marko Tavčar, ki je prinesel pozdrave predsednice Rossane Paliaga. V svojem nagovoru je Tavčar povzel misel predsednice Paliage, ki jo je izrazila pred dvema tednoma na reviji devinske dekanijske: božične pesmi pojejo vsi zbori, tako cerkveni kot posvetni. Pesmi ostalega dela cerkvenega leta pa izvajajo samo cerkveni zbori, predvsem da obogatijo liturgijo. To jim mora biti v ponos, kajti s tem so tudi nositelji kulturne tradicije.

Urška Petaros

V organizaciji društva Rojanski Marijin dom Likovni natečaj je privabil nešteto otrok

Kar šest otroških vrtcev in štirinajst osnovnih šol na Tržaškem je sodelovalo na likovnem natečaju, ki ga je tudi letos organiziralo društvo Rojanski Marijin dom. Letošnja tema je bila *Gremo na potovanje*, s katero so se otroci z navdušenjem lotili in barvano okrasili prostore društvenega sedeža v Rojanu. Iz otroških vrtcev je prišlo 106 prispevkov, iz osnovnih šol pa kar 510, tako da je imela likovna umetnica Helena Volpi kar veliko dela pri ocenjevanju. Podelila je pet nagrad za učence prvega in drugega razreda in pet za tri višje letnike, otroški vrtci pa so

Foto MC

vsil prejeli enakovredno skupinsko nagrado. Sodelujoči vrtci so bili Otroški vrtec Marjan Štoka, OV Mavhinje, OV Devin, OV Kekec, OV Gabrovec, OV Miškolin. Za prvo stopnjo osnovnih šol so

prejeli nagrado Elizabeth Počkaj (OŠ Vinko Tomažič), Stella Campagna (OŠ Josip Ribičič), Dana Grilanc (OŠ Virgil Šček), Jannick Ariano (OŠ Kokoravec Gorazd), Nina Salvi (OŠ Fran Venturini). Nagrado druge stopnje osnovnih šol so dobili Erik Suber (OŠ Alojz Gradnik), Arina Sedmak (OŠ Fran Ličinski), Sara Job (OŠ Josip Jurčič), Lara Gerni (OŠ Pinko Tomažič), Jasna Sedmak (OŠ Albert Sirk). Po dolgem aplavzu za nagrajence so vrtci in šole dobili vrečko z dobrotami za vse sodelujoče. Na lep nedeljski popoldan, 7. aprila 2019, ki je bil namenjen najmlajšim, so organizatorji priredili tudi tradicionalno glasbe-

no in gledališko točko. Žal je bil zaradi bolezni odsoten Otroški pevski zbor Veseljaki, toda kulturna delavka, pevka in dirigentka Zulejka Devetak je poskrbela, da so vsi prisotni otroci z njo zapeli nekaj pesmi iz slovenske zakladnice. Sledila je predstava čarodeja Janija, ki je s čarobnimi triki in iluzijami očaral otroke. Pri skoraj vsaki čarovniji je na oder povabil prostovoljca, tako da so se lahko tudi otroci, mogoče tudi kak bodoči čarodej, preizkusili v tej privlačni, a zelo zahtevni veščini.

MC

Vsem dragim Slovenkam in Slovincem želi doživeti velikonočne praznike z veliko Božjega blagoslova

IGOR ŠVAB
podpredsednik tržaškega občinskega sveta

Odbor in Združeni zbor ZCPZ čestitata

ALOJZU DEBELISU

ob prejemu medalje za zasluge Republike Slovenije,

ki mu jo je v četrtek, 11. aprila, izročil predsednik Borut Pahor

Obvestila

Slovenski verniki v mestu so vabljani na slovensko liturgijo velikonočne vigillije in bedenja, ki bo v soboto, 20. aprila, z začetkom ob 19. uri v kapeli Marijinega doma v ulici Risorta 3. Sodelujeta ZCPZ in SZSO.

V četrtek, 18. aprila 2019, v Gropadi 82 ob 20. uri, v sklopu Večeri in večerje s slovenskimi glasbeniki 2019, prirejajo četrti večer. Tokrat imajo v gosteh skupino Zmelkoov. Mesta so omejena, nujna je rezervacija, za vse informacije in rezervacijo lahko pokličete ali pišete na mobi +39 331 1711096.

Slovensko dobrodelno društvo bo imelo v ponedeljek, 29. aprila, redni in izredni občni zbor na svojem sedežu v ul. Mazzini 46 v Trstu. Prvo sklicanje bo ob 16.30, drugo pa ob 18. uri.

Maša v slovenskem jeziku v domu ITIS, ul. Pascoli 31, v velikonočnem prazničnem duhu, z obiskom gostov, bo v torek, 30. 4. 2019, v cerkvi v I. nad. (z dvigalom na oddelek Margherita, nato levo po hodniku): ob 16.10 molitev rožnega venca, ob 16.30 sv. maša - sodeluje slovensko

versko občestvo župnije Sv. Vincencija, po maši prijateljsko društvo - vabita Področni svet Pastoralnega središča za Trst in Milje in Vincencijeva konferenca. **Romanje v Medjugorje** bo letos od 3. do vključno 6. maja. Odhod zgodaj zjutraj iz Nove Gorice in Rožne Doline preko Kozine do Medjugorja, kamor bodo romarji dospeli v popoldanskih urah. Udeležili se bodo sv. maš in raznih bogoslužnih obredov. Informacije in vpis pri g. Darku (0481 32121 ali 370 3201305), za Tržaško pa pri g. J. Markuži, župniku v Zgoniku (tel. 040 229166), za Slovenijo pri ge. Ani (05 3022530). Pri vpisu se poravnajo stroški. Na poti domov, v ponedeljek, 6. maja, bodo imeli sv. mašo v hrvaškem Lurdu v Makarski. Lepo vabljeno!

MoPZ FANTJE
IZPOD GRMADE,
OPZ LADJICA
in DEVINSKI
MLADINSKI
KROŽEK

voščijo vesele velikonočne praznike!

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

VOŠČI VSEM

SLOVENKAM IN SLOVENCEM

V MESTU BLAGOSLOVLJENO

VELIKO NOČ

SLOVENSKA PROSVETA in MLADIKA

SLOVENSKA PROSVETA MLADIKA

voščita vsem svojim članom, prijateljem in bralcem vesele velikonočne praznike

ŽELEZNINA TERČON SNC

Vse za hišo in vrt, stroji za domačo in poklicno uporabo, barve in barvila, vse za vodne in plinske inštalacije

ODPRTO OD PONEDELJKA DO SOBOTE ZJUTRAJ

NABREŽINA, 124, tel. - faks 040 200122

Kmetija Milič
Zagradec 2, Zgonik - Trst
tel. 040 229289
info@agriturismomilic.it
www.agriturismomilic.it

ODPRTO PETEK, SOBOTA, NEDELJA
OSTALE DNEVE LE ZA SKUPINE NAD 20 OSEB

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST

vošči vsem organistom, zborovodjem, pevkam in pevcem ter njihovim sorodnikom blagoslovljene in miru polne velikonočne praznike

EKSTRA DEVISKO OLJČNO OLJE

KMETIJA GLAUČO PETAROS
BORŠT, DOLINA (TS)
TEL.: +39 040 228 307, info@petaros.com

Tecnooutensili

Oleo-Mac

3 LETA GARANCIJE in servis

Opčine
Proseška ulica, 7
040 212397
info@tecnooutensili.eu

Malalari

OTTICA OPTIKA

VOŠČI VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

ul. Vrb 1 - Opčine
tel. 040 213957 - faks 040 213595

Skerlavai draguljarna

vošči vesele Veliko noč

ul. Battisti 2 - 34125 Trst
tel. 040 7606012

Trgovski dom / Sto let v italijanski državi: pogled iz osrednje Slovenije

“Pri nas se preveč gradi na medčloveških nasprotjih!”

V 2. letošnji številki revije Mladika so v rubriki Fokus, ob prispevku pisatelja Borisa Pahorja, napisali svoje razmišljanje o sto letih zahodne dela Primorske pod Italijo trije ugledni strokovnjaki, ki živijo in delujejo v Sloveniji – zgodovinarja prof. dr. Stane Granda in prof. ddr. Igor Grdina ter veleposlanik Iztok Mirošič. Vsi trije so nastopili na javni razpravi v sredo, 10. aprila, v Trgovskem domu v Gorici, ki jo je uvedel odgovorni urednik revije Mladika Marij Maver, povezoval pa časniki Ivo Jevnikar.

Jevnikar je prisotne spomnil, da se končuje niz predavanj in raznovrstnih dogodkov, ki so nastali ob pomembni obletnici konca prve svetovne vojne, zdaj pa je nastopil čas, da se vprašamo, kaj se je zgodilo ob koncu vojne, kakšne epohalne novosti so nastopile za slovenski narod v domovini in za tisti del, ki še danes živi v mejah italijanske države. Prof. dr. Stane Granda obžaluje veliko nepoznavanja narodne zgodovine in položaja Slovencev v zamejstvu – že samo to poimeno vanje se mu zdi vprašljivo in napačno. Poudarja tragičnost dejstva, da se je pred sto leti slovenski narod znašel razdeljen v različne države, marsikdo pa o tem krivi Ljubljano, trdoto kranjskega podeželja, ki je pravladala nad neko širino, ki bi jo lahko primorski, obmorski in zahodni del slovenskega naroda prispeval v slovensko javno življenje in narodni značaj. Prof. Grando zelo moti

izraz, pojem “matična Slovenija”, ki je, glede na to, da se je sam celo življenje ukvarjal s problemom združene Slovenije, po njegovem mnenju prava izmišljotina, ki nima nobene realnosti in v veliki meri zanika slovensko zgodovino: “Matica smo bili vsi Slovenci na slovenskem ozemlju, ki je bilo predvideno, da bi bilo v združeni Sloveniji, zato je ta pojem nesprejemljiv. Jaz poznam samo slovensko ozemlje, znotraj katerega je tudi ozemlje Republike Slovenije. Tudi pojem zamejstvo je za mene nerazumljiv ... Žal se je pri nas uveljavilo liberalno gledanje, da so pravi Slovenci samo tisti, ki živijo v Sloveniji”.

Prof. ddr. Igor Grdina je v svojem prispevku v rubriki Fokus primerjal razlike v mišljenju kontinentalnih in obmejno-primorskih Slovencev, to so “razlike v dojemanju razmerij in odnosov med ljudmi in stvarmi” na sredinem srečanju pa je izjavil: “Mislim, da je pomanjkanje dialoške strukture ena največjih nesreč združenih in razdruženih Slovencev. Govor o tem je prvi korak k preseganju vsakršnih meja”. Po Grdinovem mnenju je vrsta različnih režimov močno vplivala na vseh ravneh na vsakdanje stike med

ljudmi, zaznamovala je slovensko mentaliteto – že potrebne dialektosti znotraj slovenskega prostora je bilo včasih bolj malo, potem pa so svetovnozgodovinske okoliščine, med temi tudi delovanje vrste tajnih služb, pustile

posledice, vse to pa moramo seveda upoštevati, ko govorimo o sedanjem stanju. Grdina zanima slovenska celota, zaveda pa se, da Slovencev v Ljubljani ne zanima prav veliko to, kar je onstran “mejnikov”, in tako mišljenje v vsaki skupnosti pusti sledi – “vsi smo Slovenci, načeloma vsi enaki, vsi problemi so najgloblji, najtisti le v naših glavah... marsikdo se čuti ogroženega, če ima sogovornik drugačno stališče – enostavno pojmovana demokracija je vlada večine in, če kdorkoli ima svoje mnenje, je vedno absolutna manjšina. V Ljubljani pa se vedno spodbuja neko večinsko stališče, in to je težava slovenske dialoške strukture”.

Veleposlanik v kabinetu zunanjega ministra in programski direktor Blejskega strateškega foruma Iztok Mirošič je bil do leta 2015 veleposlanik v Rimu, prej je bil v Londonu, nekaj časa pa tudi državni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve. V svojem prispevku v Fokusu se je sprehodil skozi zgodovino in pravno zgodovino Slovencev v Italiji od konca 1. svetovne vojne vse do danes. Avtor opozarja, da duh Rapalla na italijanski strani še marsikje vztraja, obenem pa predstavlja tudi prihodnost Evropske unije problem. Leta 2008, ko je bil sloven-

nečen nad tem, kako drugačen je pogled na to zgodovinsko obdobje od tistega, ki velja pri nas – “Bolj ko greš proti jugu, manj vedo o temnih plateg fašizmu, saj je jugu Italije fašizem prinesel razvoj in infrastrukturo”. O prisotnosti Slovencev in krivicah, ki so bile storjene zoper nas, pa sploh ne vedo nič, manjšina na italijanskem ozemlju ne obstaja, torej “ni čudno, da tako počasi in boleče Italija izvaja zakonodajo, ki se tiče manjšine... v Rapalskih sporazumih ni niti besedice o zaščiti hrvaške in slovenske manjšine, nasprotno, štiti se sa-

manjšina pa si morata prizadevati za Evropsko unijo, ki je unija sobivanja. Iztok Mirošič je omenil tudi razprave o fojbah, zgodovinskih dejstvih, ki so raziskana v zgodovinskih poročilih, a, če se ne bodo oblikovale neke skupne resnice okoli druge svetovne vojne, obstaja tveganje, da bodo nove generacije dejansko poznale samo eno plat zgodovine in ne druge, in to bo lahko problem prihodnjega sožitja.

Prof. dr. Stane Granda se je Mirošiču za objavo angleških priročnikov zahvalil, saj dokazujejo, da so na Zahodu dobro vedeli, da Slovenci obstajamo in Londonski pakt ni bil narejen “čisto na pamet”. Po drugi strani se z njim tudi strinja, ko pravi, da je Italija vedno imela poseben odnos do stare in nove Jugoslavije in danes do Slovenije in o tem mladina sliši v šoli – “pri nas se preveč gradi na medčloveških nasprotjih, kar pa nikoli ni dobro!”. Vsi trije ugledni gostje so se strinjali s trditvijo, da se moramo Slovenci čim bolj posvetovati, saj je pomembno mnenje vsakogar in nobeno mnenje ne sme biti apriorno odrinjeno, obenem pa sta po mnenju Iztoka Mirošiča zelo pomembni tudi slovenska navzočnost in redna kulturna zastopnost slovenske države na ozemlju FJK, v Rimu in prestolnicah vseh sosednjih držav, ki o nas vedo zelo malo ali nič – “Če ne predstaviš svoje kulture, potem drugi o tebi ne more nič vedeti!”. Tudi odvetnik Damijan Terpin, ki je spregovoril med debato, je potrdil dejstvo, da je slovenska manjšina še premalo prisotna v Rimu, kjer se še moramo boriti za zaščitni zakon in zajamčeno zastopstvo; možnost, da Slovenci sami izvolimo svojega predstavnika v italijanski parlament, je ključnega pomena v političnem in širšem smislu.

Katja Ferletič

Ivo Jevnikar, Iztok Mirošič, prof. ddr. Igor Grdina in prof. dr. Stane Granda (foto d&m)

SCGV Emil Komel / Pomembni dosežki

Učenci so blesteli na različnih tekmovanjih

S prihodom pomladi je nastopil tudi čas tekmovanj, ki so nedvomno velika izkušnja za vsakega učenca, ki ima tako priložnost, da se sreča in pomeri z vrstniki, a predvsem sam s sabo, spozna svoje meje in napredek. Ima pa tudi priložnost, da mu prisluhne in ga oceni komisija strokovnjakov. To je seveda lepa izkušnja tudi za mentorja, ki ima možnost prisluhniti drugim glasbenikom, spozna novosti v repertoarju in izvajalski praksi.

Učenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel se tudi letos vračajo s tekmovanj s številnimi priznanji. Vrsto nagrad v novem letu je “uvredila” mala Karolina Gantar, 9-letna pianistka iz razreda profesorja Armina Čoralica, ki je 4. marca na 48. tekmovanju mladih glasbenikov Republike Slovenije osvojila v kategoriji 1a zlato priznanje s 96 točkami in posebno priznanje za najboljšo izvedbo obvezne skladbe. Prejeti priznanji imata še toliko večjo vrednost, ker je bilo v tej kategoriji vpisanih 49 malih pianistov iz cele Slovenije, ki so se morali pred tem predstaviti na selekciji v Ljubljani.

Na mednarodnem tekmovanju International competition “Giovani musicisti - citta' di Treviso”, ki je potekalo v šestih dneh zaradi velikega števila tekmovalcev, sta se predstavili dve violinistki iz razreda profesorice Mojce Križniči: 12-letna Athena Picech v kategoriji II. C in 18-letna Sara Gorkič v kategoriji II. E. V nedeljo, 24. marca, sta se v kategorijah z zelo visokim nivojem znanja izvajalcev, ob kla-

virski spremljavi profesorice Eve Dolinšek, odlično izkazali in obe osvojili 2. nagrado.

Na 14. tekmovanju Certamen musicum v organizaciji srednje šole “Dante Alighieri” iz Štaranca, ki je namenjeno učencem srednjih šol, se je letos vpisalo sedem gojencev SCGV Komel. Violinistka Athena Picech je dan potem, ko je bila nagrajena v Trevisu, slavila zmago tudi v Štarancaju s 1. absolutno nagrado s 97 točkami v kategoriji A2 bis.

Vida Boškin in Petra Devetak

Odlično sta se izkazala sestra in brat, Makrina (kategorija A3bis) in Jakob Quinzi (kategorija A1bis), violinista iz razreda prof. Križniči, ki sta osvojila 1. in 2. nagrado, ob klavirski spremljavi profesorice Eve Dolinšek. V kategoriji A1bis sta pianistki Beatrice Canola in Nina Bensa, učenki profesorice Elisabet-

te Cavaleri, osvojili 2. in 3. nagrado. Emanuele Verzegnassi pod mentorstvom profesorja Marca Fantinija je v kategoriji A2bis prejel 1. nagrado. Klarinetist Karol Vitale iz razreda profesorja Tomaža Škamperleta, ob klavirski spremljavi Armina Čoralica, je v kategoriji A2bis osvojil 3. nagrado.

Violinistka Athena bo nastopila na koncertu nagrajencev, ki bo 29. aprila v občinskem gledališču v Trziču.

Med 4. in 7. aprilom je v goriški Palači de Grazia potekalo mednarodno tekmovanje “Giovani talenti - Citta' di Gorizia” v organizaciji društva Casa delle Arti. Tudi na tem tekmovanju so se gojenci šole Komel posebno izkazali. Iz razreda harf profesorice Tatiane Donis so se predstavile osemletna Xiangyi Zheng, ki je v kategoriji A osvojila 1. nagrado, medtem ko sta Vida Boškin in Petra Devetak v duu osvojili 1. absolutno nagrado s 97 točkami v kategoriji C, namenjeni duetom in skupinam. Devetletna Anna Giusti iz razreda profesorja Škamperleta je na klarinetu in ob spremljavi prof. Armina Čoralica dosegla 2. nagrado z 90 točkami. Violinistki Athena Picech in Sara Gorkič sta tudi na tem tekmovanju blesteli: Athena je prejela 96 točk in 1. nagrado, medtem ko Sara 97 točk in 1. absolutno nagrado.

Goriško mednarodno tekmovanje se je končalo s koncertom, na katerem so se predstavili dobitniki prvih absolutnih nagrad.

Vsi na šoli E. Komel se veselimo teh uspehov, ki so sad marljivega dela in učenja, in čestitamo učencem in njihovim mentorjem.

S 7. strani

Pomlad je ...

Sklepne akorde zelo lepega glasbenega srečanja, ki so ga v glavnem na strunah izoblikovali mladi obetavni glasbeniki, je zaigrala zelo številna godalna skupina glasbene šole Artegioia, ki jo je vodila ravnateljica šole Antonella Tosolini. Njej in ravnateljju postojnske šole Edvardu Popitu je ravnateljica SCGV Emil Komel

Alessandra Schettino podarila spominski dar. Poudarila je pomen tovrstnih srečanj in pojasnila, da so bili v zadnji nastopajoči skupini tudi učenci glasbenih šol iz Gornarske in Šlovenca ob Soči. Občinstvo je navdušeno ploskalo vsem izvajalcem, posebno krepko pianistu Eneju Slokarju in “nenavadnim” tolkalcem.

Tudi tokraten večer *Snovanj* je razkril, da se veliko mladih z navdušenjem in predanostjo ukvarja z glasbo in z njo bogati svojo osebnost in pridobiva kulturno širino.

S 13. strani

Mrzlica, ...

Nakazala sem le glavno temo romana *Mrzlica*, ker ne bi rada odtegnila bralcem užitka, da se sami pogledajo v branje, ki te povleče za seboj. Na 165 straneh se bomo srečali tudi z zelo lepimi opisi vrto in narave, a tudi ljubljanskega okolja. Preseneča tudi pisateljično globoko poznavanje človeške narave in čustev, od strahu do jeze in ljubezni, ki so lastna tako ljudem kot vilam, kar nam obeta še drugačne strani izpod njenega peresa.

Vilinski svet je večten, tako nam zagotovi

vilinska kraljica na koncu povesti, in tudi “mrzlica ga ne bi uničila. Uničila bi le življenje na Zemlji. Ve ste ga rešile in to je veliko več, kot bi lahko karkoli storile za vilinski svet”.

Nam pa je bilo v nekaj uricah branja zelo prijetno odkrivati ta vilinski svet, ki je večten, kot je večna človeška domišljija, ki zna vedno znova ustvarjati nove svetove in odkrivati nove poti in nova zdravila za človeka vsakega časa, kajti, kot je zapisal Einstein, je “fantazija pomembnejša od znanja, kajti znanje je omejujoče, domišljija pa obsega ves svet”.

V tem je mlada pisateljica Jasna Reščič povsem prepričljiva. Naj ji čestitamo in voščimo še veliko ustvarjalne moči in zadoščenj.

S 13. strani

Med Biršo, ...

Dopolnilo zgodovinskemu pregledu pa bo toponomastična karta v merilu 1: 7500, ki sicer zajema širše območje, kajti, kot pravi avtor, nobenega kraja, nobene skupnosti ni mogoče obravnavati ločeno od drugih. Na toponomastični karti je 380 imen.

Uvodni članki prinašajo obilico podatkov

o prebivalstvu, političnoupravni porazdelitvi, zlasti z oziroma na zadnje ljudsko štetje v Avstro-Ogrski, prispevek o cerovskem govoru. Fotografski del zajema 60 fotografij.

Monografija je nastajala pod mentorstvom dr. Danile Zuljan Kumar iz ZRC SAZU v Novi Gorici, ki je tudi avtorica prispevka o cerovskem govoru in urednica knjige.

Izid publikacije sta podprli Občina Brda in Občina Števerjan, založnik pa je Goriška Mohorjeva družba.

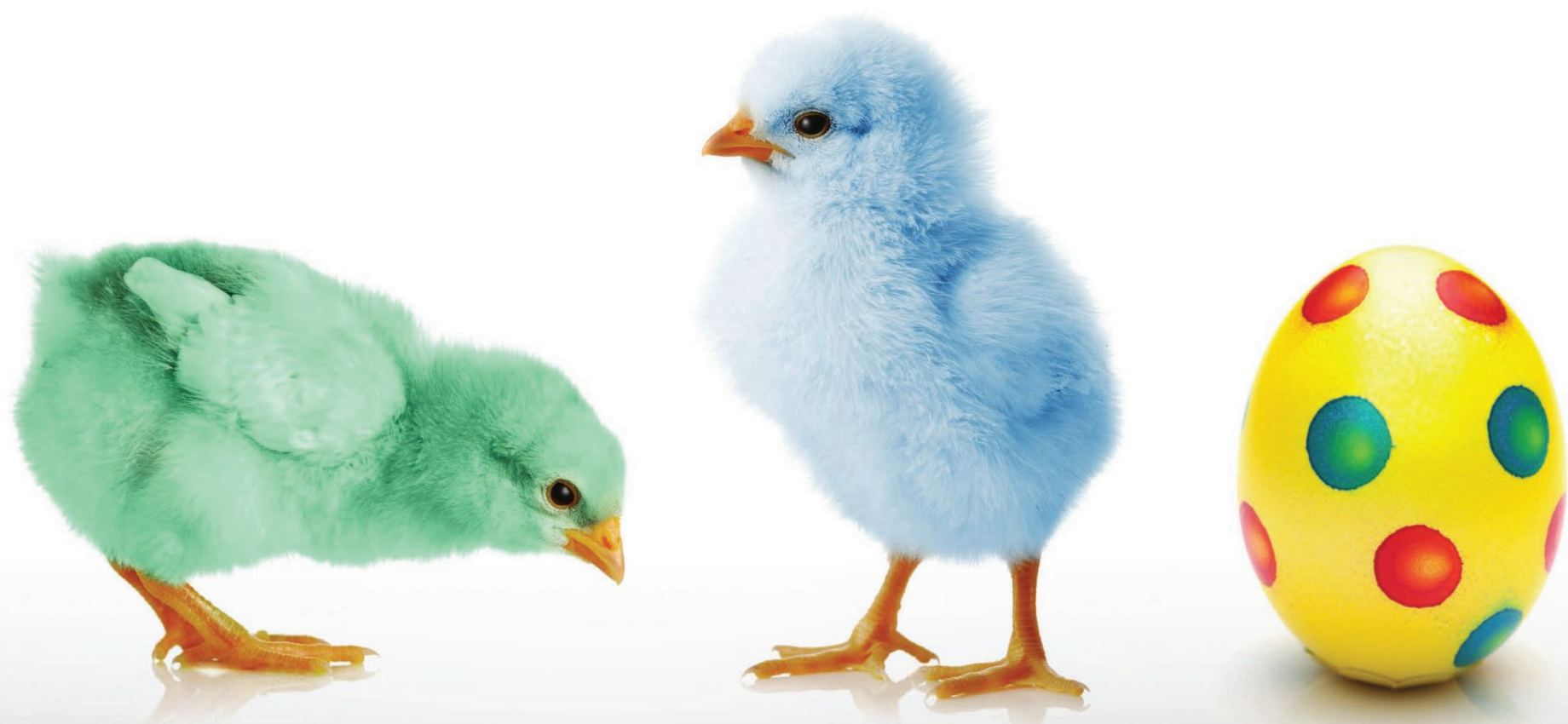

**Želimo vam
vesele in mirne
velikonočne praznike!**

ZKB

Razlikujemo se.
www.zkb.it